

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERAD TIDNING

IDUN

FÖR KVINNAN OCH HEMMET

N:R 18 (597)

LÖRDAGEN DEN 5 MAJ 1900.

13:DE ÅRG.

PRENUMERATIONSPRIS PR ÅR: IDUN KR. 5:— IDUNS PRAKTUPPLAGA » 7:50 IDUNS MODETIDN. MED PL. » 5:— IDUNS MODETIDN. UTAN PL. » 3:—	UTGIFNINGSTID: HVARJE LÖRDAG. LÖSNUMMERPRIS: 10 ÖRE.	REDAKTÖR OCH UTGIFVARE: FRITHIOF HELLBERG TRÄFFAS SÄKRAST KL. 2—3. REDAKTIONSSEKR.: JOHAN NORDLING.	BYRÅ OCH EXPEDITION: KLARA S. KYRKO GATA 16, 1 TR. ÖPPEN KL. 10—5. ALLM. TEL. 6147. RIKS 1646	KOMMISSIONÄRER ANTAGAS ÖFVER HELA LANDET PÅ ALL- DELES SÄRSKILDT FÖRMÅNL. VILLKOR. STOCKHOLM IDUNS KUNGL. HOFBOKTRYCKERI.
---	--	---	--	---

ELEONORE DICKSON, FÖDD WILLERDING.

A. Jonasson foto.

PÅ FÖRMIDDAGEN den 9 april spreds ryktet öfver Göteborg och omnejd, att fru Dickson var död. Det meddelades i telefoner, talades om på kontoren och hviskades med af gråt kväfda stämmor i gränderna och långt ut i Örgryte stora församling, och öfverallt, hvarthän budskapet kom, bragte det förstämning. Det kändes, att en af dessa, hvilka som sin Herres förvaltare också med sitt rika pund kallats att inför honom göra räkenskap; och det var som om genom luften klungit husbondens ord: »Gå in i din Herres glädje».

Med handeln följer ju gärna kulturens välsignelse, därför kunna handelsstäderna än i dag, liksom i det gamla Firenze, vara stolta öfver sina stora köpmän. Det är ock genom dem Göteborg vuxit upp till Sveriges andra stad, och särskildt har Dicksonska familjen på snart sagdt alla områden skrivit in sitt namn i stadens utvecklingshistoria. Därigenom har den ock

i hög grad förtjänt sina medborgares aktning; men när till skicklighet och mecenatskap komma personliga egenskaper, genom hvilka de tillvinna sig kärlek och förtroende, då är det icke underligt, om samhället känner sig stolt öfver att äga dem ibland sig och som med inga andra af sina medlemmar deltagar i deras glädje och smärta.

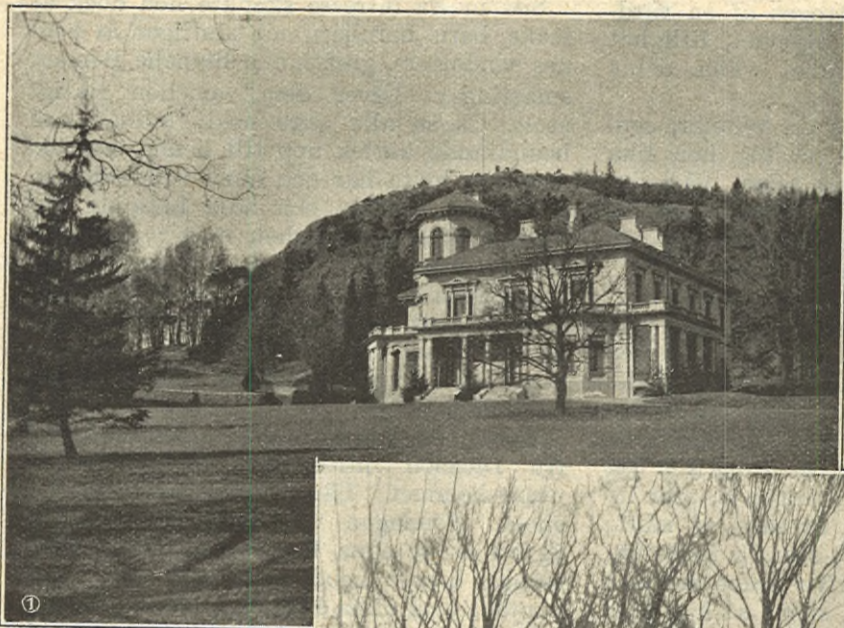
År 1809 inkom från Skotland till Göteborg grundläggaren af firman James Dickson & C:o, det sedermera så högt aktade kommersrådet James Dickson. Genom giftermål med en svensk dam, Eleonore Bagge, blef han införd i det svenska hemlifvet. En syster till fru Dickson, Caroline Bagge, gifte sig med en annan utländing, tyske

mersrådet Dicksons söner var James. Efter slutade skolstudier skickades han en tid till Upsala universitet. Från vistelsen där bibehöll han ett lifligt intresse för Göteborgs nation och visade detta både mot nationen i dess helhet och mot enskilda medlemmar. Hans fru gjorde sedan på samma sätt och blef därför af Göteborgs nation kallad till dess hedersledamot, en utmärkelse, som ej förut tillfallit någon svensk kvinna.

Herr James Dickson lämnade universitetet för att ingå i sin fars stora affärs-hus och bildade omkr. 1840 till kontoret i Göteborg en filial i London, hvilken han de första åren själf förestod.

Den 10 februari 1843 firade han sitt bröllop med Eleonore Willerding och till 1847 voro de unga makarna bosatta i London.

År 1858 öfvertog herr Dickson efter sin affidna moder Öfverås, en liten obetydlig gård i Örgryte socken. Denna förändrades snart: i stället för det gamla, nästan fallfärdiga trähuset byggdes den

DICKSONSKA FAMILJEGODSET ÖFVERÅS.

konsuln Fredrik Willerding, och i detta äktenskap föddes den 15 juli 1821 Eleonore Willerding.

I kommersrådet Dicksons hus uppväxte en hel barnskara och bland dem Caroline Dickson, kamrat i lek och studier med Eleonore Dickson.

Äldst af kom-

ÖRGRYTE GAMLA KYRKA MED DICKSONSKA FAMILJEGRAFVEN.
AMATÖRFOTOGRAFIER AF L. BOSTRÖM.

nuvarande vackra villan. Stora dyrbara orangerier anlades, flere tunnland jord inköptes och planterades. Fru Dickson berättade en gång, hur hon kom i håg, när i parken den och den utländska granen ned-sattes. När hon med sin liflighet och älsk-lighet skildrade hur Öfverås vuxit upp, tyckte man, att hon i träd och blomster-anläggningar sett nedskrifvas en del af sin lefnadssaga.

I det vackra, dyrbara hemmet mottogos gästerna af ett värdfolk, som den, hvilken t. o. m. endast sett dem, sällan glömmes. Den högreste, vackre mannen med den nobla hållningen och det vänsälla sinnet omfattades af de närstående med kärlek och beundrades af alla för sin sällsynta arbet-samhet och affärsduglighet. Ar förgingo, utan att han unnade sig någon annan hvila än i skötet af familj och fränder. I deras sällskap, bland sina kära blommor och njutande af musik trifides han bäst, men utom dem och sin affär ägnade han sin tjänst åt det samhälle, som sett honom födas. Med aldrig svikande plikttröhet gaf han det sina krafter, och det goda han insatte i dettas utveckling kännes långt efter hans död mera än det synes, ty James Dicksons frikostiga hand öppnades mest i tysthet eller ock understödde han institutioner, som redan funnos.

Den enda inrättningen, till hvilken han knutit sitt namn är James Dickson-stiftelsen i Örgryte, ett hem för välfräjdade fattiga inom socknen.

Herr Dickson var dock icke endast en arbetare i samhället, han var ock en af dem, och kanske den främste, som på ett lysande sätt kunde representera det. Knap-past samlades också i Göteborg något konstnär-, vetenskapligt eller finansiellt möte, utan att dess medlemmar utbjödes till Öfverås, där de mottogos af en värd-inna, hvilken genom sin skönhet, liflighet och älskvärda förbindlighet vann deras hjärtan.

Fru Dickson hörde till de kvinnor, som hann med mycket, men så tog hon lika väl som sin make vara på tiden. Få kvin-nor i mindre lyckliga omständigheter än hon ha så känt arbetets välsignelse och ansvaret för, hur tiden användes.

Hvarje detalj af sitt stora hushåll för-stod hon och öfvervakade, och af den tal-rika tjänstepersonalen, från de familjen närmast stående och till den anspråkslö-saste tjänarinnan var hon, den goda hus-modern, afhållen på ett sätt, som min pen-na ej förmår att skildra, men det kan jag säga, att om ordspråket, »ingen är stor in-för sin kammartjänare», är sant, så måtte fru Dickson varit mycket stor, ty från dem, som dag och natt omgäfvade henne får man höra berättas små drag, som i så hög grad vittna om en nobel karaktär.

Grunddraget i denna var en varm, oskrymtad gudsfuktan. Redan som helt ung hade fru Dickson fått sitt fotfäste i evighetens värld och under livvets ljusa och mörka dagar blef hon alltmera hemma-stadd i boningarna däruppe. Gud var hennes fader, och honom tackade hon för de många glada dagarna och från honom mot-tog hon med jämnmod sorger och lidanden. Han hade, brukade hon säga, gifvit henne så mycket sol, skulle hon då icke med un-dergifvenhet från Hans hand mottaga pröf-ningen. Dessutom sökte hon alltid fram ljuspunkterna, äfven då sorgen var djupast. Gud visste ju alltid, hvad Han gjorde. Var hon någon gång sjuk och man beklagade henne, erkände hon visserligen,

att hon hade plågor, men som hon alltid jämförde sig med dem, hvilka voro sjukare, var hon tacksam för att lidandet ej var af den eller den beskaffenheten.

Alltid rädd för att besvära andra måste hon dock en tid, under det hon led af grå-starren och tills en operation till hennes utsägliga glädje åter skänkt henne synen, taga emot hjälp; och sedan, då hon till följd af en åkomma i höften fick begagna kryckor och rullstol, var hon åter bero-ende af sin omgifning, men då fick hon, den hjälpsamma, erfara, huru det goda vi göra andra återfaller på oss själfva, ty så väl hennes familj som tjänare funno en glädje i att få skänka något åt den, hvil-ken helt gaf åt sin nästa och först i andra rummet tänkte på sig.

Att fru Dicksons deltagande sträckte sig till familjen, gamla vänner och i all-mänhet till det Göteborg, som med henne vuxit upp, och det i så hög grad, att hon kände med dem i väl och ve, var redan stort nog, men större var dock, att hon personligen intresserade sig för och tog reda på hvarenda en af de många hundra-tals fattiga, som sökte hennes hjälp. Voro dessa värdiga understöd, gaf hon det rik-ligt, praktiskt och i många fall med en finkänslighet, som gjorde det ljuft att få stå i tacksamhetsskuld till henne. Sär-skildt tänkte hon under sjukdom och sömn-lösa nätter på sina fattiga sjuka, och när morgonen kom, skickade hon dem sängklä-der, värme och vård.

Fru Dickson var mångsidigt begåfvad men framför allt praktiskt anlagd. Hon reste mycket och gärna. Ännu så sent som 1890 vistades hon en vinter i Storlien och förra hösten var hon i Biarritz och Pau, öfverallt lifligt intresserad af de nya för-hållanden hon lefde i.

Sitt mesta intresse skänkte hon dock åt make, barn, barnbarn och slutligen åt hennes sondotters, grefvinna Blanche Bondes, småttingar. Öfver dem var hon riktigt stolt. Dessa alla sågo med vördnad och beundrande kärlek upp till henne, hvilken med sitt hvita hår och ännu i ålderdomen så vackra ansikte och ädla hållning gaf intryck af den värdighet, man tycker höf-ves en ättemoder. Så tyckte åtminstone främlingen och såg i henne en kvinna, som med sin fina hand sammanband den gång-na tiden hon själf tillhört med den nya hon i sina yngsta ättlingar såg träda sig till mötes.

Under sin första vistelse i England blef fru Dickson intresserad för verksamhet utom hemmet. Längre hade hon söndags-skola. Söndagen var för resten odeladt ägnad åt de egna barnen. Under veckans många bestyr kunde mor och barn vara upptagna på olika håll, men söndagen fick intet draga henne från dem.

När småbarnsskolorna i Göteborg inrät-tades, voro herr och fru James Dickson bland de första, som ingingo i styrel-sen, hvares uppgift ju är att personligen öfvervaka arbetet. I Praktiska hushålls-skolans styrelse invaldes hon också från dess stiftelse, och där kvarstod hon till sin död. På båda dessa platser var hon en ledamot, som förstod saken.

År 1882 vistades fru Dickson ett helt år med sin familj i London. Där blefvo hon och hennes yngsta dotter intresserade för nykterhets-saken. Fru Dickson hade bland arbetarne på Öfverås en man, som när arbetet om lördagskvällen var slut, brukade berusa sig. Enligt fru Dicksons prin-cip skulle en sådan arbetare aflägsnas,

men hon ömmade för hans stackars hustru. Nu slog henne den tanken, att hon möj-ligen genom att själf bli absolutist skulle kunna rädda den stackars mannen. Hon och hennes dotter togo blåbandet och från den dagen försvann vinglasen från deras kuvert.

År 1884 den 2 januari bildades på Öfver-ås Sveriges första blåbandsförening, och fru Dickson hade glädjen att på den näm-nde arbetarens rock fästa det lilla märket och sedan se, att det till hans död där orubbadt fick kvarsitta.

Hon har ej på samma sätt som hennes dotter deltagit i nykterhetsarbetet, men hon har varit dennas stöd och så länge hon orkat varit den, hvilken på Öfverås utdelade blåbandet.

Hennes lefnads afton var såsom en ljus vänlig sommarkväll. Visserligen drogo mol-nen emellanåt öfver den nedgående solen, men åter lyste denna fram, och om ett blad i hennes kära fyrväppling föll utaf, hade hon dock glädjen att behålla de tre och att i sin famn få sluta sin yngsta son-son. Till hans dop bars den värderade far-modern och hans späda joller tjuste ännu för ett par veckor sedan hennes öra.

Efter endast en veckas sjukdom inslum-rade hon, omgifven af sin familj, så stilla, att hennes dotter knappast märkte, att lif-vet flydde.

Begravningen var enkel. Jordfästningen förrättades i den alldeles intill Öfverås belägna Örgryte nya kyrka och kistan för-des sedan till familjegravven i denna församlings gamla kyrkogård (Göteborgs Solna).

Processionen från staden utgjordes af barn och tjänare. De förstnämnda voro fru Caroline Wijk, född Dickson, med sin familj, godsägaren Axel Dickson med fru, fröken Beatrice Dickson och stallmästaren James Fredrik Dicksons änka. Vid Öfver-ås tillstötte godsets arbetare, representan-ter från Blåbandsföreningen och de gamla på Dickson-stiftelsen. De öfriga deltagarne i likbegängelsen hade förut i kyrkan inta-git sina platser.

Den aflidna hade undanbedt sig andra blomsterkransar, än dem hennes egna barn bundit, äfven detta ett bevis på omtanken för de små, hon hulpit, ty af deras skärftar hade nog gjorts en blomsterbädd, som fyllt gravven. Nu fick tacksamheten ej taga detta uttryck. I stället samlar den åt hennes efterlevande en skatt af välsignelse, och dit upp till de eviga boningarna ha hennes gärningar följt henne efter.

A. —R.

VÅRFLOD.

SKALL fångenskapen aldrig lykta och vinterbojan lyftas af? Än sucka fåfängt de förtryckta, att frosten reder deras graf. Men ingen bönhör väg och tufva, och vintern dem i ro får kufva.

En stund blir ljust, och himlen blånar, och varma strålar falla ned. I nästa stund dock nordan plånar med snöstorm ut, hvad sol hann med: och solskensstunders lösta vatten tvangs hop till is i kalla natten...

O, dystra tid i köldens riken,
då hoppet till förtviflan frös,
och ej ens glöden från tropiken
blef trodd nog stark att smälta lös
en frostig länk kring vårens släkte!
Hur mångt ädelt lif du bräckte!

Men hör, men hör! Så sällsamt susar,
och heta slungas solens spjut.
På flykt i rymden mörkret rusar...
Ah, nu är räddningens minut!
Och obetvingligt solen brinner,
och isen bräcks, och snön förrinner.

Hur det sipprar, sorlar,
kväller upp och yr
öfver alla gården,
i hvar skog och myr.
Ja, därinne tinar
ock, hvar skuggad fläck.
Rännil efter rännil
bräddar bäck på bäck.

Och med lösta drifvor
och med käle smält
störtar ystra bäcken
genom fält på fält
ned i ån, som dristigt
ur sitt fångsel styr,
tar dess port på ryggen
och med flaken flyr.

Eja, hur det forsar!
Det är vårens flod.
Och hvart hinder bräckes,
som i vägen stod.
Hell dig, unga flöde,
på ditt segertåg!
Från mitt öppna fönster
hälsar jag din våg.

Och i barmen tinar
drifvan kring mitt hopp,
och föryngradt blodet
löper kapp ditt lopp.
Endast öfver pannan
ålderns snögräns går;
men därnedom hjärtat
vaknar upp till vår.

Eja, det är vårflod,
som i pulsen far!
Brustna äro banden
ifrån vinterdar.
Fångenskapen lyktad,
mörkerväldet bräckt,
ingen snöstorm mera,
bara västanfläkt!

Och i vårens kvällar
drömmer jag mitt land
med allt ungt och ädelt
fritt från vinterband.
Vare solen nådig,
vare himlen god,
och ur folkets hjärta
bruse vårens flod!

HARALD JACOBSON.

FRÅN »DROTTNINGFLYGELN» PÅ GRIPSHOLM. FÖR IDUN AF ESAIAS COLLIN.

SOM LE DAGLIGA tidningarna redan omtalat, fortsattes den sedan 1897 hvilande restaureringen af Gripsholm i fjol höst, och då detta arbete hufvudsakligen afsåg att åstadkomma en trogen bild af Hedvig Eleonoras Gripsholm, ha vi trott, att ett första orienterande besök därstädes redan nu, innan slottet på allvar öppnar sina portar för sommarens talrika gäster, skulle vara af stort intresse för i synnerhet den svenska kvinnan. Det blir nämligen alltid något helt annat att bese ett sådant gammalt minnesmärke i afskild ensamhet, än att midt i en orolig resandeström jäkta genom detsamma.

Alltså, min ärade läsarinna, ge vi oss af genom den folkotomma slottsallén, där de första knopparna svälla i majsolen, medan vågskvalpet vid sidan om vägen sorlar mot stranden. Vi passera vindbryggan, snedda öfver yttre borggården förbi tsar Iwans väldiga slangor, sofvande sin eviga sömn, och stå ögonblicket efter på inre borggården med dess hvita stämning och högtidliga tystnad, den senare liksom markerad af gnisslandet från vindskupornas rostiga flöjlar, där de svänga för vinden mot den vårbåla himlen.

Icke sant, den vackra brunnen där på gårdens midt är er väl bekant från utställningens Gamla Stockholm?

Och nu stiga vi uppför karnapets massiva ektrappa och befinna oss midt i Vasatidens skumma gemak.

Dörren står öppen till den i höst återställda trappuppgången och lockar oss till en afstickare dit.

Den, om jag så må säga, bestämmande grundtanken, i det utförda restaureringsarbetet har varit att, med nödig pietet för senare skedens tillsättningar, återställa den gamla borgens ursprungliga utseende. Var något af senare tidens åtgörande störande, så var det väl denna af Gustaf III till jordväningen nerdragna trappuppgång med dess profana marmoring i oljefärg. Nu ha underliggande gamla källarhvalf återställts och gjorts sammanhängande med försvarstornet, och tillträdet till sagda trappa, som leder till öfriga våningar, förmedlas endast genom stora ingången från inre borggården, en anordning, som från början tillkommit ur befästningssynpunkt.

Själftva trappuppgången sen! Det är stämning i dessa stigande tunnvalf med deras hvita kalkfärg, och det är karaktär i väggarnas inmurade nischer och i fönstersmygarna med deras sittbänkar, dit dagern faller genom blydelta rutor, ramade i mörk ek.

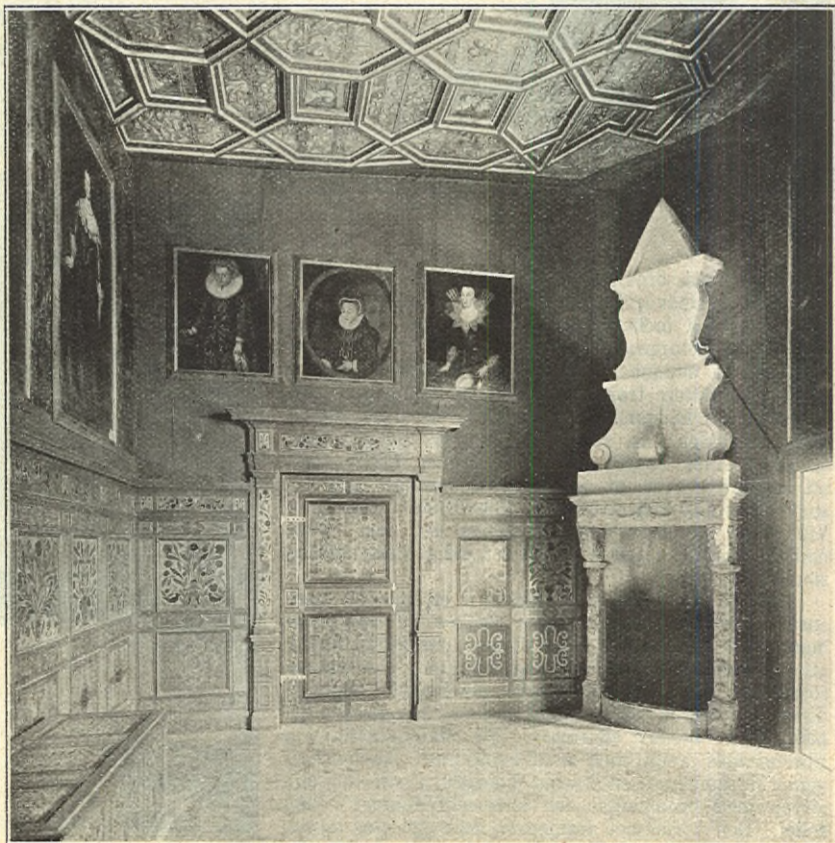
Detta arbete torde få anses såsom en synnerligt värdig afslutning af den del i restaureringen, som afsett interiörer från Vasatiden. Att detsamma därtill — genom förändringen af fönsterna i yttermuren mot sjösidan — återskänkt denna fasad dess ursprungliga yttre prägel, förhöjer än mer dess värde. Jag behöfver ej framhålla, att man vid anbringandet af fönsterna hållit sig till märkena i muren efter de ursprungliga öppningarna, hvilka igenmurades under Gustaf III:s tid.

Och nu begifva vi oss till drottningflygein. Sedan vi passerat en stor rund sal, som fordome var »frustuga», och hvars väggar nu äro fullhängda med porträtt af Carl XI:s riksråd, samtliga i allongeperuk och talar, komma vi till en mörk passage och stå så vid målet. Innan vi träda in, tillåter ni mig ju att förutskicka några allmänna anmärkningar.

En hufvudsak vid restaureringen har varit att i slottets inre få dess historias olika skeden representerade genom skilda grupper af rum. — Änkedrottning Hedvig Eleonora, »stödet för Carlar trenne», innehade, som ni måhända vet, Gripsholm som lifgeding i 55 år och vidtog där ganska betydande ombyggnadsarbeten, uteslutande i den då rådande barockstilen. Bland annat lät hon uppföra den efter henne uppkallade drottningflygein — dock endast i tre våningar — samt nuvarande intendentsbyggnaden. Öfre våningen i den förra blef af Gustaf III alldeles omgjord till paradvåning; endast i några garderober finnas ännu tak- och dörrmålningar kvar från riksänkedrottningens tid, utförda likt de enklare rummen i Drottningholm. I våningen 1 tr. upp däremot ha gipslistor, spislar och dörrar bibehållits, ehuru de senare öfvermålat. Det är här, man, med användande af hvad som finnes kvar af den öfre våningens dekorer, åstadkommit en trogen bild af Hedvig Eleonoras Gripsholm.

Och nu stiga vi på. Trappan i förstugan leder ner till jordväningen, hvars hvälfda rum på lifgedingets tid och senare användes för ekonomen. Det kalla stengolfvet kyler om fötterna, och vi hasta vidare, sedan vi kastat en flyktig blick på de porträtt af mecklenburgska och holsteinska prinsessor, som hänga rundt de hvitmenade väggarna. Tvänne dörrar leda till våningen, af hvilka vi välja den till vänster. Det är typiska 1600-talsdörrar, hållna i dämpad gröngrå färgton med mörkare bladmotiv i fyllningarna. Liknande dörrar förbinda samtliga rum. En med äkta målningar är hitflyttad från ett rum i Griplornet, af de andra äro några efterbildningar med motiv från liknande dörrmålningar vid Drottningholm och Mälsåker.

Det första rummet, vi inkomma i, är helt litet och var ändå deladt i tvänne på lifgedingets tid. Taket äfvensom fönsternischerna äro målade i grisaille och med barockmotiv. Den där lustiga rosetten i takets midt är särdeles typisk för stilen. Möbleringen är äkta från 1600-talet, en särdeles vacker säng med omhängen af grön atlas, några stolar på spiralformigt vridna ben och läderklädda å den breda sitsen och den låga, rakt uppstående ryggen. Obser-

DRABANTSALEN FRÅN VASATIDEN.

vera speglarne på sekretären! Två ha tillhört Maria Eleonora, den tredje har varit Carlmoderns. Tycer ni er ej öfver den hjärt målade taflan ur passionshistorien se ett ansikte skymta i det illa farna spegeln? Det kan vara den unga, vackra kungabruken, men ock den gamla änkedrottningen, som genomlevat så mycket... En annan raritet här må ni ej förbise: Hedvig Eleonoras almanack med symboliskt tecknade figurer för årstiderna, för lifvet och döden. — Bland porträtten, som framställa medlemmar af Hedvig Eleonoras släkt, finnas ett par barnporträtt, som ni säkert ej låter bli att dra på munnen åt.

Rummet bredvid är betydligt större. Taket är här måladt efter en gammal teckning af ingen mindre än Tessin. I densamma ingå listverk samt bladornament jämte drottningens krönta monogram. Väggarna äro till stor del behängda med väfda tapeter, hufvudsakligast hitförda från husgeräds-kammaren; de ge en varm prägel åt rummet. Den här fritt placerade, ställiga himmelsängen af blågrå atlas, som i alla fyra hörnen sammanhålls af konstnärligt arbetade snörmakerier, har ni helt visst längesedan iakttagit och kanske till och med önskat er vara ägarinna af. Nå, än chäsolngen där, faller ej den i smaken? Ni rynkar på näsan: Äsch, den!... Och likväl var den en riktigt rar pjäs i perukernas tid. Mot dess hårda rottingsflätning har mängden 1600-talets skönhet måhända hvilat ut... tempora mutantur... Trä-

garna i detta rum upptagas uteslutande af porträtt: Carl XI som ung, en 17-årig systerson till änkedrottningen, prins Carl Vilhelm, markgreve af Baden; Maria Euphrosina, Carl X:s syster, en särdeles frodig matrona, om man får döma efter konterfejten, samt några hertigligen medlemmar af huset Holstein-Gottorp, bland hvilka särdeles en målning säkert fångar hvarje kvinnligt hjerta — ett förtjusande porträtt af hertig Carl Fredrik, något lillgammal, i sin hermelinsmantel och med fältherrestaf i den lilla knubbiga handen, men oemotståndligt fångslande med sitt af ljus peruk omramade friska ansikte, upplyst af två blåa ögon och en den näpnaste röda mun.

En 1600-talsspegel i ram af brons och anslutet silver hänger mellan de båda fönstren, och under

G. Sjöberg foto.

BORGÅRDEN MED TSAR IVANS SLANGOR.

densamma har placerats ett gammalt, i guld och blått måladt bord, med de karaktäristiska spiralvridna, nedtill medels tvärsålar sammanfogade benen. Tvänne andra intressanta bord stå ett framför hvardera fönstret. Skifvorna på dessa äro trekantiga och kunna slås upp, då de visa en med grönt kläde öfverdragen yta. Ni gissar genast, hvartill de användts, och har ni liflig fantasi, hör ni kanske rasslet från lapparne vid ett parti femkort eller trumf, hvarmed damerna fördrifva den långa tiden. Däri blandar sig kanske då det hårdare ljudet från rullande tärningar — det kommer från Ulrika Eleonora den äldres vackra brädspel, som, inlagdt i det bruna träet med hvita och svarta benslifvor, står här och drömmar i halfdagern från de små rutorna...

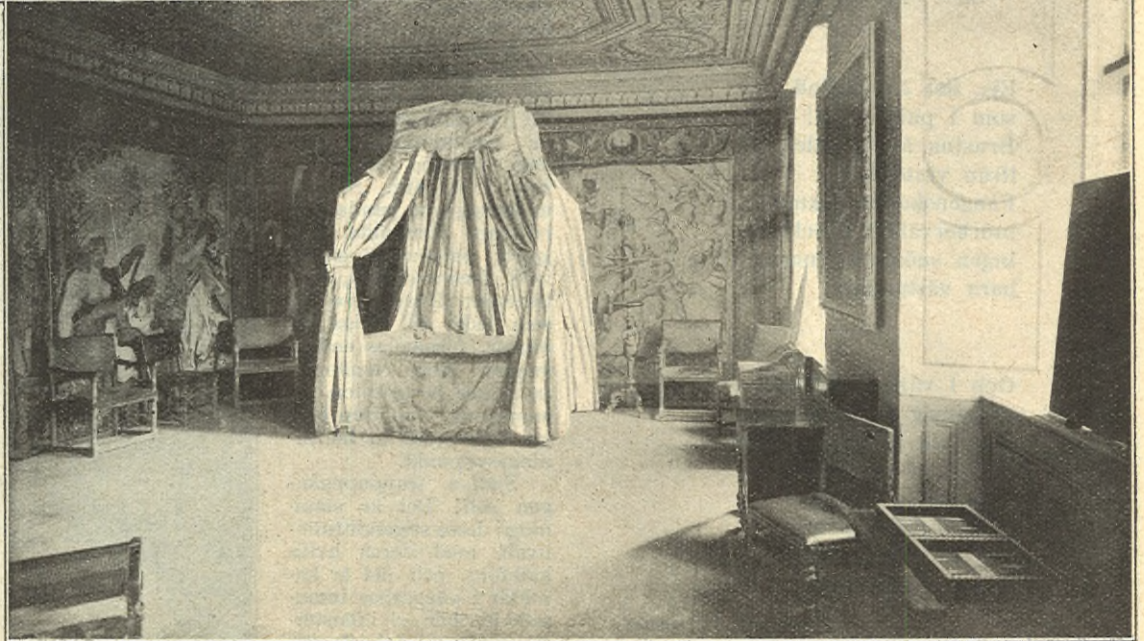
Så komma vi till det största af rummen, under något skede kallat »hofmästarinnerummet»; det första vi möta är riksänkedrottningen själf... Väntar ni ej, att hon skall stiga ner ur sin gyllene ram, den 68-åriga damen med de vemodiga dragen och de trötta ögonen? Den vackra damen där, med pärlbandet om den nakna, hvita halsen är Ulrika Eleonora, fredskullan mellan Svea- och Danaväldena, och frid lyser ur hennes bruna ögon. Porträttet, ni ser af kung Carl den unge hjälte, nästan generad i sin allongeperuk, är måladt af Ehrenstrahl. Vi undga knappast att misstycka den rikt sirade guldramen omkring den flärdlöse ynglingakungen. — Den vackra gobelinen här till höger föreställer, som ni ser, Romulus och Remus, diande varghonan, hvilket motiv går igen på ett par andra gobeliner i slottet. Hvad

A. Blomberg foto.

schatullet med ornamenterade beslag af gul metall har tillhört Hedvig Eleonora, som ock det kungliga namnchiffret å locket anger. I ett hörn af rummet står en spegeluppsats, lackarbete à la chinois; ett vägeskåp i samma anda finnes i motsatta hörnet. Bland porträtten framträder genast det öfver den öppna spisen hängande af tolfte Carl, iförd den kända blågula dräkten. En anteckning bak på duken anger, att »gref Axel Sparre pinxit in Bender 1715» samt att mästaren »var af ett särdeles muntert och lustigt sinnelag, hvarmed han ofta roade konungen.» Vid sidan af detta porträtt hänga ett par i hvitt målade byster af två Karl XI:s i tidig ålder aflidne söner.

Men vi gå vidare och inträda i ett mindre rum, som i äldre inventarier kallas »fröken Dübens kammar» och om hvilken man således har skäl antaga, att det bebotts af denna Ulrika Eleonora den yngres förtrogna. Det här anordnade stucktaket, upplagdt direkt i gipsbruk på gammalt manér, är särdeles typiskt och verkar charmant. En plafondmålning i Ehrenstrahls anda med sväfvande putti, änglar och genier inramas af en kraftig bladstaf, i sin tur omgiven med ornaments- och kartuschfyllningar i hög relief. Den i rummet framspringande spisens öfverstycke är prydt med liknande stuckarbete med frukt- och bladmotiv, det hela bildande en medaljong, i hvilken Eleonoras porträtt hänger i förgylld ram. Väg-

TVÄNNE SÄNGKAMMARE FRÅN HEDVIG ELEONORAS TID.

de öfriga väggborden, som täcka tvänne väldiga murtyr, skola föreställa, kan jag ej upplysa er om; de ha emellertid hitförs från kungliga husgeråds-kammaren.

Möblerna i detta som föregående rum äro delvis från Strömsholm, äkta pjäser från 1600-talet. (Som ni vet, vistades Hedvig Eleonora mycket å den senare platsen, där den praktiska, viljestarka kungamodern uppfostrade sonen sundt och okonstladt för det lifsvärk, som skulle bli af så stor betydelse för Sverige.) På några karmstolar iaktages lätt öfvergångsformen från 1500-talets stela till barockens vridna linier. Såväl karmstolar som taburetter, hvilka förlorat de gamla öfverdragen, komma att förse med nya sådana, hvilka efter äldre förebilder skola beställas från Paris.

Se på det massiva ekbordet, det har utdragsskifvor alldeles som våra moderna matsalsbord, om ock mekanismen går litet trögare och formerna i allmänhet äro betydligt klumpigare än nu.

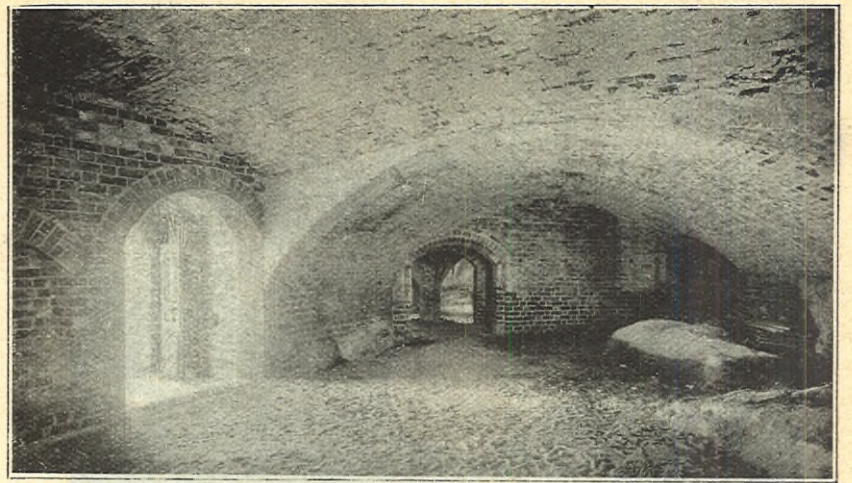
Taket är enahanda arbete som i fröken Dübens kammare, här ett större, naket mittelfält, omgivet af ornamenterade gipsfyllningar. Listverken i samtliga rum äro de gamla.

Och nu ha vi genomvandrat våningen och stå åter i förstugan.

Ännu återstår dock något från fjolårets restaurering, som helt visst intresserar er att se. Vi gå då den förutnämnda, rekonstruerade »vindeltrappan»

Så har här åter skrivits ett nytt blad i restaureringens historia och det ett, som ej ger de förra efter. Det lika vetenskapliga som pietetsfulla sätt, på hvilket man gått till väga vid ett så i sanning ömtåligt arbete, torde nu äfven ha tystat de få röster, som vid arbetets begynnande höjde sig mot restaureringen. Restaureringsarbetet står som bekant under ledning af slottsarkitekten Fred. Lilljekvist, en af de mest framstående bland våra yngre arkitekter.

Man må vara vår konung tacksam för det intresse högst densamme haft för Gripsholmslottets ordnande, denna borg, som gömmer så många minnen från den svenska storhetstidens dagar.

A. Blomberg foto.

FRÅN KÄLLARHVALFVEN.

EN SVENSK BIRGITTINERNUNNA I TJUGONDE SEKLET. RESEMINNE AF FANNY CEDERBLAD.

SLUT FRÅN FÖREG. N:R

DEN 20 JUNI följande år kom jag till Weert. En kär helsning bragtes mig här från hemlandet. Vid mitt inträde i klostrets mottagningsrum föll min blick nämligen på bilden från Ulfåsa af S:ta Birgitta på sin dödsbädd. Kunde det vara densamma? Man försäkrade att så ej var. Vål vore taflan från Sverige, men den hade skänkts till klostret af änkedrottning Josefina. Jag bad att få se efter på taflans baksida. Mycket riktigt. Där var mitt märke. Drottning Josefina hade i sin ordning fått taflan af kammarherre Reuterskiöld på Ulfåsa. Detta sammanträffande föreföll mig egendomligt. Var det ej som en fingervisning att jag nu funnit det kloster, jag sökt? Ännu ett minne hemifrån återfann jag här. I biblioteket påträffade jag en bok, som jag förgäfvets sökt förvärfva mig genom Bukowski i Stockholm. Monsigneur Huber, som jag då ej kände, hade förekommit mig, men då den hörde till birgittalitteraturen, hade han skänkt den till klostret i Weert. Såsom brukligt är, vistades jag någon tid

A. Blomberg foto.

»FRÖKEN DÜBENS KAMMARE».

upp i slottets andra våning och in i den s. k. drabantsalen, hvilken nu visar oss, hur ett praktrum såg ut på Vasatiden.

De med frukt- och bladmotiv ytterst rikt ornerade och i mångfärgade träslag konstrikt inlagda dörrarna och panelerna vittna om liknande konstskicklighet, ej öfverträffad af vår tid. Dessa dörrar, af hvilka liknande förut funnits å Gripsholm, hafva jämte en del af panelfyllningarna, en gång funnits å Tynnelsö slott, dit de handverkare, som arbetade å Gripsholm under hertig Carls tid, ofta skickades. Det är tack vare landshöfding Boström, dessa praktsnickerier hamnat på Gripsholm.

Den ställiga spiseln är renhuggen från oljefärg, och dess lejonkonsoler, hvilka förut voro ommurade med tegel, hafva åter kommit i dagen. Väggarna äro behängda med gyllenläder i renässans-stil, en sällsynt vara. Porträtten utgöras af Vasatidens drottningar, hvilket ju är på sin plats, då säkerligen detta rum med sitt utanför liggande burspråk »karnappet» nog ordnats till »vår nådiga fru» och de kungliga prinsessorna såsom arbets- och »pratrum». Benämningen drabantsal härrör från Gustaf III:s tid, då rummet gjordes till entrérum från trappan, hvilket nu omändrats. — — —

»HOFMÄSTARINNERUMMET»

S:TA BIRGITTA UNDFÅENDE KLOSTERDRÅKTEN. OLJEFÄRGSTAFLA AF I. CH. EHRENPOHL I KLOSTERREFEKTORIET I WEERT.

S:TA KATARINA BEDJANDE VID »VÅR FRUS AF VADSTENA» BILD. OLJEFÄRGSTAFLA AF I. CH. EHRENPOHL I KLOSTERREFEKTORIET I WEERT.

i klostret, innan jag upptogs som novis. Något mer än ett år därefter, den 19 aug. 1878, aflade jag klosterlöftena. Jag hade haft tid att pröfva mig, och det var med full vetskap om hvad jag gick till mötes, som jag tog det afgörande steget. Lofvad vare Herran för hans nåd och hans uppehållande kraft!

Mitt lif förflyter här stilla under bön och arbete, och jag är bland dem, som tacka Gud både för mot- och medgång. Hvad jordisk lycka är, vet jag ej, än mindre hvad olycka innebär. Jag tror mig vara född med den öfvertygelsen, att lyckan finnes blott i himmelen och olyckan blott i fördörelsens rike. Det är nu öfver 20 år, sedan jag lemnade mitt land, men jag älskar det ännu lika högt, och hvarje dag uppstiga mina böner för de kära därhemma, ja, för alla i det kära gamla Sverige. Lyckliga de, som få verka där!

Klosterregeln, som jag först läste i biblioteket på Ulfåsa, är ännu i full kraft, ehuru några inskränkningar måst göras med anledning af människosläktets försvagande. Skulle endast starka personer upptagas i klostren, skulle nämligen dessa snart stå öde. Klosterlifvets uppgift är att underkufva, ej förstöra naturen. Dispenser hafva därför måst gifvas. Då fastedagarne ej kunna hållas i sin forna stränghet, öfvas bön och stillatigande till ersättning för denna penitens.

Kl. 3 på morgonen uppstå vi, och hvar och en läser sin morgonbön för sig själf; kl. 4 hålles Matin, Laudes och Prim i koret. Kl. 5 bedja vi de s. k. enskilda korta timmarne för de aflidna eller psalmerna för syndare och för de rättfärdiga. Botpsalmerna bedja vi på fredagen. Kl. $\frac{1}{2}$ 6 är tyst betraktelse och kl. 6 den h. mässan. Kl. 7 drickes kaffe och $\frac{1}{2}$ 8 sjunges terz.

Kl. 8—9 arbetstimme, kl. 9 sjunges sex och non i koret och därefter arbetas till kl. 11, då middag intages, hvarunder läses högt. Kl. 12—1 är rekreationstimme, hvarunder handarbete utföres. Kl. 1— $\frac{1}{2}$ 3 är arbetstid, hvarefter kaffe drickes, och något läses högt, såsom en märkligare lefnads-teckning. Kl. 3—4 hafva vi åter arbetstid, kl. 4 sjunges vesper i koret, hvarefter det är fritid till kl. 6, då aftonmåltiden intages. Därefter är rekreationstid till kl. 7, då aftonbön hålles och ämnet för den följande morgonens tysta betraktelse uppläses. Sedan Complet lästs eller sjungits i koret, kan hvar och en läsa eller bedja i sin cell till kl. $\frac{1}{2}$ 9, då alla måste gå till hvila, om ej tillåtelse att få vara uppe längre särskildt gifvits.

Huru enformigt vårt lif än kan synas för utomstående, är det dock i all sin regelbundenhet ganska omväxlande genom denna bestämda tidsfördelning, som förebygger ett allt för långvarigt uppehållande vid det ena eller det andra och den därmed följande tröttheten och slappandet af intresset. Själfva dagen är ju ägnad åt arbete, då bönerne i koret till sin största del äro förlagda till morgontimmarne. Arbetstiden inkräktas ej i betydligare mån däraf, snarare då morgonhvilan. Men vi hafva dock i det hela mer ro än mången gift kvinna ute i världen.

Huru hafva ej mina tankar om klosterlifvet förändrats, sedan jag sett det på nära håll! Hvilka starka fördomar hafva ej måst brytas, innan jag kommit till den ståndpunkt, där jag nu står! Därför förvånar det mig ej, då jag hör människor fördöma hvad de i själfva verket ej alls känna. Jag vet, att man anser oss egoistiska, då man förmenar oss tänka endast på egen frälsning. Barmhertighetssystemen kan man möj-

ligen förstå, den instängda nunnan ej. Jag känner denna förutfattade mening, som af intet låter sig öfvertygas. Men skulle ni fråga folket här, så skulle ni kanske ana, att ett misstag i er uppfattning är möjligt. Dessutom är väl frälsning tänkbar, utan att ordet göres lefvande genom kärleksverk?

Är det väl längtan efter förströelse, som drager traktens invånare till samtalsrummet i klostret, inom hvars murar nyheter äro så sparsamma? Vårt kloster är fattigt, vi måste själfva arbeta för att lefva. Således är det ej mängden af rikliga gåfvor, som kallar människorna hit. Måhända är det tröstens ord, man söker, ett uppriktigt deltagande, ett oegennyttigt råd, en maning att för ett ögonblick höja blicken öfver mänsklighetens sorger. Måhända längtar man att känna vissheten om, att en värld finnes, som vi ej se? Ja — man söker detta instinktmässigt hos dem, hvilka, afskilda från världen, kunna djupare intränga i andelivets mysterier och klarare se människans mål.

Dock, ingen är blott ande. Ett uteslutande bönelif är ej för oss dödliga. Vi låta därför bönestunderna ofta afbrytas af regelbundet arbete. Här broderas kyrkoornament, nattvardsbröd bakas för flere församlingar och målningar utföras för kyrkor och kloster. Tack vare mina förberedande studier, är ledningen här af mig anförtrodd, och så snart en novis visar konstnärliga anlag, göres allt för att utveckla dem. Om hon ej har sådan begåfning, användes hon vid det arbete, som bäst passar henne. Ett kloster är ju i det hela ej annat än ett hem i stort, en familj, där medlemmarna äro talrika. Många olika krafter fordras för att sammanhålla det hela, och vidt skilda förmågor finna här användning. Den

Alla förbrukare af koncentrerade munvatten!
pröfven vår nya

Extra koncentrerade

ASEPTOL

å 2 kronor per flaska; verksammaste antisepticum; oskadlig; särdeles angenäm, kylande smak; drygast, i längden billigast, mångsidigast nyttig.

S:t Eriks Tekn. Fabrik, Stockholm.

ena står för husmoderns plikter vid ordnandet af det hela, en annan för räkningskap, andra syssla med sömnad eller i köket, andra i trädgården eller i ladugården. En trycker böcker, en annan lägger in golf eller utför allt, hvad timmermannen åligger. Till besparing af utgifter utföres allt arbete, så vidt möjligt är, af klostrets medlemmar. Ingen går dock utom dess murar. Alla yttre bestyr ombesörjas af en tjänstflicka, som bor i klostret, ehuru utom clausuren, d. v. s. i den för allmänheten tillgängliga delen.

Klostret kan anses som ett idealiseradt förverkligande af socialismens drömmar. Ingen har något eget, allt är gemensamt. Men detta kan gå, därför att nunnan ej fordrar en oblandad lycka på jorden. Målet ser hon i en annan värld, och de vedervärdigheter, lifvet kan bjuda, mottager hon undergifvet, såsom sända af en högre hand. De blifva för henne ett medel att pröfva sina krafter, att göra sig värdig sitt mål. För den, som intet ser utöfver denna värld, blifva anspråken så stora, att en ömsesidig jämkning af förhållandena omöjliggöres. Därför blifva socialistens drömmar en utopi, under det samma idéer, genomträngda af den kristna åskådningen, sedan de första århundradena förverkligats genom klosterväsendet.

Det var af lydnad jag återupptog penseln efter ankomsten hit. För mig själf var det motbjudande. Jag hade under min resa sett så många mästerverk inom målarkonsten, att jag fann mitt eget arbete alltför underhaltigt. Klosterförhållanden försvåra ju äfven konstens utövande genom svårigheten att finna modeller m. m. Men man är ej i klostret för att följa sina egna önsningar. Man lyder där Guds vilja, som man hör uttalad genom de öfverordnade. Jag hade därför ej rättighet att neka och är nu glad att så var. Målningen blef mig åter kär, och jag har kommit till insikt om det sanna i en af min forna lärares ord: »Man måste vara katolik för att måla altartaflor.» Att med mitt verk väcka andakt är min högsta sträfvan; några konstverk äro tyvärr ej att tänka på.

År 1888 hade jag glädjen att till den H. Faderns jubileum utföra ett arbete, föreställande Vadstena kloster, framställt i silkesbroderi på hvitt siden, och hade Hans Helighet nåden tilldela mig diplom med silfvermedalj. Många äro de arbeten, vi sedan dess utfört för kyrkor och systerkloster. Svårigheter äro ofta att öfvervinna, och det fordras ej sällan stora såväl själsom kroppskrafter för att bringa allt till ett lyckligt slut. Vår vördade abbedissa är ålderstigen och behöfver trogen vård. Jag har fått mig denna vård anförtrodd. Hvad det kännes godt att bevisa kärlekstjänster och därefter gå till arbete, bön och hvila.

Främlingen förvånar sig alltid öfver den glädje, som gör sig gällande inom de instängda klostren, men ett gladt och oskyldigt skämt höres där gärna, och alla tyckas lugna och glada. Hvarifrån kommer denna sinnesro, om ej från frånvaron af slitningar. Det blir mera helhet i lifsupfattningen, då inga förströelser utifrån fängsla sinnet. Här mötes man endast af föremål, som mana till andakt. De nakna murarne i klostercellen tyckas säga: »Här bor Gud, endast Gud.» Detta är äfven vår tanke, då vi i kvällens tystnad bedja i det halfmörka kapellet inför altarets hel. sakrament. Den fasta tron på vår Frälsares närvaro däri eldar bönen, vi känna rikligt de nådegåfvor, som här meddelas, våra svå-

righeter synas små — blott några få års pröfningar mot den därpå följande eviga saligheten.»

MEKANISKA DOCKOR. EN SKILDNING UR STOCKHOLMS KVINNLIGA AFFÄRSVÄRLD AF VIRAN TESTOR.

SLUT FRÅN FÖREG. N:R.

NÄR MAJKEN efter en dryg timme återkom, vinkade hon genast sin vän Kerstin ut i tamburen, och gaf sig ej tid att taga af kappan för den ström af ord, som flödade öfver hennes läppar. Det hade varit en händelserik timme i hennes unga lif. På hemvägen hade hon gifvit Otto sitt »ja» och på hitvägen Emil detsamma. Den ene hade hon lofvat ett möte på Brunkebergstorg och den andre på Arsenalsgatan. Kerstin häpnade öfver dessa sakernas ställning, men Majken var genast färdig att parera. Hade hon mött Emil först, hade hon aldrig gått och lofvat Otto något, och i morgon skulle han också få andra besked.

»Men, Majken! Tänk hvad du gör honom sorg då.» Kerstin såg förebrående ut.

»Bah! Sorg! Han får väl ta en annan,» och så skrattade hon så att tänderna lyste, medan hon sjöng:

»Ta' en annan, ta' en annan,
gör du som jag.
Hej lustigt, hej lustigt! Var glad
som jag.

Vid samma tid på eftermiddagen var principalen hemma på middag, och efter uppgörelse med öfverhuset »salades» det till kaffe, som fröken Juno hämtade i en vattenkaraffin från kaféet snedt öfver gatan. Servisen var ytterst primitiv och i stället för koppar användes vattenglas, skopor, ja, Majken drack t. o. m. ur en strut af styft papper.

Denna stund var dagens trefligaste, ty nu var man fullkomligt säker att ej bli öfverrumplad af »den fruktade».

Kerstin stod framför spegeln och bättrade upp sin frisyra med tillhjälp af en nyckel och ett stearinljus. Man berättade historier och glädjen nådde sin kulmen, när Majken började spela ur Romeo och Julia, därvid den vindögde springpojken fick tjänstgöra som Romeo.

Tiden flög och snart kunde man inte längre känna sig så säker, hvarför sammankomsten upplöstes. Nu drog Majken fram stegen till butiksfönstret, och sittande upplifven på denna, gjorde hon högt sina observationer på gatans ström af folk.

»Ser du på herr A., nu har han visst öfvergivit fröken B. efter de aldrig gå tillsammans,» och »Titta på den, du!» och »Titta på Ödmann!» Opphörligt lockade hon vännen Kerstin till fönstret.

»Grosshandlar'n,» ropade Majken plötsligt och vände sig samtidigt om på stegen för att taga ner en kartong, som hon med en duns satte i disken.

»Uusch! Här ligger också så oordentligt,» utlät hon sig i en ton, som om hon inte fått göra annat än städa i kartonger och blifvit trött på detta. Hon utvecklade nu, under de tio minuter, hr Denckert var nere, en beundransvärd flit och ett ordningssinne, som hon annars ej kunde räkna bland sina dygder. Men Majken lämnade aldrig en pjäs ogarderad och lät sig aldrig öfverrumplad af någon eller något.

Dagen därpå samlades en del unga flickor i E. W:s sal och bland dessa skymtade äfven Majken. Efter något öfvervägande hade hon nämligen räknat ut, att det kanske kunde bli något »lifvad» och därför beslutat på.

Hon satte sig längst bort i en vrå och härifrån upptäckte hon till sin förtjusning, att Betty och Lisa äfven infunnit sig.

Klockan en kvart öfver elfva hade endast ett trettiotal personer samlats, men den reformifriga kvinnan lät sig ej därför afskräckas, utan började med hög röst och under lifliga, men enformiga åtbörder sitt anförande.

Till att börja med utmålade hon de kvinnliga biträdenas ställning i ytterst melankoliska färger. Ja, flere af de närvarande blefvo nästan rödda öfver de arma damernas sorgliga tillvaro, men icke en kände sig identisk med denna typ. De sutto helt medlidsamma och hörde på, på samma sätt som när man hör en missionär tala om den andliga nöden i det svartaste Afrika, eller något annat utom en stående.

Från detta bedröfliga nu öfvergick talarinnan till det fröjdefulla kommande. Hade hon fört målat svart, så visade hon nu, att hon också förstod sig på glada färger. Det var nästan som när en kolportör utmålar himmelens alla fröjder för de troende, så idel ljus och glädje. Men då hon kom till kärn-

punkten och bad dem, hvilka önskade blifva medlemmar af »Stockholms kvinnliga biträdens förening», resa sig, då fick hon besanna ordet: »Många kallade, men få utvalde,» ty ingen följde uppmaningen. Man hostade och såg generad ut, men satt vackert stilla, och Majken hade ogement roligt borta i sin vrå.

Mötets stiftarinna frågade slutligen, om inte någon åtminstone ville förklara orsaken till deras motsträfvighet.

Men äfven detta strandade mot svenskarnes i allmänhet, och kvinnornas isynnerhet, rädsla för att yttra sig i större sällskaper eller då en diskussion kan befaras. Det hela blef ett snöpligt fiasko och en efter annan började troppa af.

»Du, Betty, som är inne i förhållandena, kunde väl ändå svarat något» utbrast Lisa Rhodin, då de voro utkomna.

»Ja, jag hade nästan orden på tungan. Jag tänkte säga henne, att hon talade som den blinda om färgen och att en sådan där förening kan bildas af fabriksflickor, som inte ha några hem, men inte af oss. Ja, det vill säga föreningen kunde nog komma till stånd, men inte efter hennes fackföreningsprogram T. ex. om vi på eget initiativ bildade den och hyrde en liten lokal, som vi medlemmar alltid hade tillträde till. Då kunde vi ju läsa och musicera och ha trefligt, men inte något spöke i en vrå, som står och delar upp tiden,» förklarade Betty bestämt.

»Nå, men hvarför sa' du inte allt detta därinne?» undrade Lisa.

»Ah, jag tyckte det var så dumt att just jag skulle säga det.»

I detsamma dök Majkens glada anlete upp bredvid dem. Hon delgaf dem genast sina iakttagelser från mötet på ett så komiskt sätt, att de alla tre måste gå in i en portgång för att inte kväfvas af skratt. Det var fullständigt spektakel i den tränga förstugan, där de hamnat, och Lisa och Betty vredo sig i skrattparoxysmer.

»Tänk, hvad man ändå kan vara ogenerad i en stor stad,» sade Lisa, när de åter voro på gatan.

»Ja, men vi ha' ju inte burit oss det ringaste opassande åt nu,» inföll Majken storögd.

»Nej, inte precis opassande, men hemma, där känner ju hela sta'n igen en, och där gå också alla så stela och tråkiga. Och man kan vara säker på, att om man två gånger å rad är ute och går med samma herre, så har sta'n förlofvat en med honom.»

»Brrr! Då skulle jag varit förlofvad många gånger,» utbrast Majken muntert, »men adjö med er nu. Jag har ett möte till att expediera,» hviskade hon med en blinkning, hvarvid Betty i hast blef mycket reserverad.

»Nog kan Majken leka, men Emil är mycket för god att vara hennes docka. Då borde han minst vara af trä,» sade hon till Lisa på hemvägen.

*

En middag några dagar därefter kom Betty Erikson till affären med ett så besynnerligt uttryck i sitt ansikte, att Lisa genast frågade, hvad som stod på. »Ingenting,» fick hon till svar, men då kamraterna voro gångna, drog Betty upp ett bref ur fickan och räckte till vännen.

»Läs!» sade hon blott.

Lisa slätade ut det och läste halfhögt: »Mitt älskade lilla Pyre», började det.

»Ack Betty, om jag hade dig här, huru annorlunda skulle allt ej vara! Allt det dåliga hos mig är så lätt att kalla fram, men endast en kan kufva det och denna enda är du, liten. Själf kan jag det inte, fastän jag lider under oket. Du är mitt goda samvete, Betty. Man beskyller mig för att vara så svag för kvinnor: Svag! Ja, men hurudana äro då dessa? Åh, jag känner dem så väl, och jag hatar dem, hatar dem, hör du. Alla, utom dig, Betty, hvarför förlofvade vi oss inte, när jag så innerligt gärna ville? Kan du inte förstå, att det finnes andra naturer än din ärliga, trofasta? Naturer, som måste ha band för att kunna utveckla sig i rätt riktning. Nog kan du lefva utan lagar, din instinkt skulle alltid vara den enda och rätta, men jag är gjord af sämre materia. Ack, Betty! Jag är så gränslöst olycklig, och därtill måste jag förakta mig själf. Men tro på mig och vänta; kanske kan allt bli bra.

Din Ragnar.» —

Lisa såg allvarsamt upp.

»Tror du han, har gjort något med, — med pengar?» sade hon osäkert.

»Nej, det är nog något annat,» kom svaret sakta.»Skrif genast, Betty!»

»Hvad skall jag skriva? Han ger mig nog sitt förtroende, om han kan.» Men hon skref likväl ett kortbref med orden: »Låt mig veta allt,» och skickade springpojken på posten därmed. I flere dagar rådde nu förstämning i öfre våningen. Betty var tankspridd och tyst och Lisa led med henne. I »underhuset» däremot var idel solsken. Majken hade nu på allvar bestämt sig för Emil, och denne lade sin förtjusning i dagen genom att morgon, middag och kväll följa henne och öfverhopa henne med blommor och små artigheter i form af teaterbiljetter och dylikt.

JOHANNE DYBWAD. DRAMATISKA TEATERNS NORSKA GÄST.

IDUNS REDAKTION har anmodat mig att till de porträtt, hvarmed fru Johanne Dybwad introduceras hos den svenska allmänheten, foga några ord.

Som trogen biograf bör jag då först nämna att Johanne Dybwad är af teatersläkt både på fädernet och modernet. Fadern var skådespelaren M. Juell, modern fru Johanne Juell, sedan fru Reimers. När fru R. 1882 afled efterlämnade hon minnet af en sällsynt begåfvad artist; särskildt om hennes Nora i Dockhemmet har Edv. Brandes skrivit en af sina känsligaste skildringar.

Johanne Dybwad är född i Kristiania 2 aug. 1867, alltså i det nogaste jämnårig med Lotten Seelig. Hennes dramatiska begåfvning upptäcktes när hon var 19 år af Gunnar Heiberg, som då var direktör för Bergens teater, och under hans ledning de-

buterade hon med sådan framgång, att hon redan året därpå erhöll engagemang vid Kristiania teater, där hennes första roll blef »Syrstan».

Under träget arbete, understödt af en bland de rikaste och starkaste begåfvningar som kommit någon nordisk skådespelerska till del, har hon sedan oafbrutet gått framåt. Första gången jag såg henne var 1891 på Kristiania teater. Hon spelade då ingen i »Berömda fruar» med en så tjusande friskhet och älskvärdhet, att ej ens minnet af Agnes Sorma i samma roll kunde försvaga intrycket af hennes framställning.

När jag fem år senare, 1896 under Nansenveckan, återsåg henne, hade ingen vuxit ut till karaktärsskådespelerska, och till en stor karaktärsskådespelerska. Hon spelade då Hilde i »Bygmester Solness» med en så betagande, omedelbar ungdom i hela framträdandet och en så sällsynt rik och detaljerad nyansering att man knappt kan tänka sig ett idealare utförande af denna roll — säkert en af Ibsens mest fordrande.

I år har jag sett henne spela Helga i Björnsons »Geografi och kärlek» med ett lynne så gladt och en karaktäristik så säker, att allt det finaste och djupast kända i denna flickroll kom till den fullaste rätt. Och hennes Maja i »När vi döda vakna» var präglad af en så slösande rikedom på skiftningar i uttrycket, en så distinkta och konsekvent genomförd uppfattning, en sådan konstnärlig djuphet, att den stannade i minnet som något oöfverträffligt. Lägga härtill att hon mästertligt spelat den sjuka fru Sang i »Over evne», att hon blanda annat i »Dansen på Koldinghus» och »Julia» funnit de mest glödande uttryck för kärlekens hänförelse, att hennes Nora af många som sett den räknas som Nordens förnämsta, att hon framgångsrikt återgivit Hedvig i »Vildanden», Sara i »Lystige koner», hertiginnan de Septmonts i »Främlingen», Abigael i »Ambrosius», Paula i »Tanquerays andra hustru», Emma i »Stulen lycka», Emily i »Kära släkten» — nej låt mig ej göra listan än längre, den är redan afgörande nog för konstnärinnans mångsidighet.

De bilder, till hvilka texten här lämnas, äro fru Dybwad som sig själf och som Hilde. De gifva en föreställning om hen-

nes sympatiska och intelligenta ansikte, men naturligtvis ej om den minspelets kvinnliga skiftningsrikhet, som är ett af hennes stora drag.

Skall man kortast karaktärisera hennes konst, så kan man anse den sammansatt af ärlighet och djärfhet, djup poetisk grundstämning och en aldrig tröttnande nyanseringsförmåga.

Låt mig blott tillägga, att hon sedan 1891 är gift med den ansedde juristen, höjesteretsadvokat O. Dybwad, att hon har en åttaårig son, som hon med stolthet kallar »Norges deiligste gut» och att hennes sceniska storhet i det enskilda umgänget motsvaras af en glädttig, anspråkslös och vinnande älskvärdhet.

PER STAADF.

FRU DYBWAD SOM HILDE I IBSENS »BYGMESTER SOLNESS».

Dessa senare uppskattades äfven af Kerstin, som med nöje tjänstgjorde som förkläde, så mycket hellre som Emil alltid skaffade äfven henne kavaljer. Det var redan bestämdt, att Majkens och Emils bröllop skulle stå i slutet af mars, hvarför Majken i februari skulle lämna sin plats.

I nära fjorton dagar voro de inre förhållandena oförändrade, men så kom julbrådskan och afledde tankarna från allt annat.

Betty hade ännu ej hört något från Norrland och var till den grad nervös, att arbetet plågade henne i stället för att skingra oron. En dag, då det var mer än vanligt brådtom, och Betty måste låta hämta middag, kom ett bref med den kända, vackra stilen. Hon darrade i hela kroppen, då hon bröt det och kunde, att börja med, knappt särskilja bokstäfverna. Men så gjorde hon våld på sig och läste utan en blinkning till slut. Hvit var hon, ända ut på läpparne, och sedan hon omsorgsfullt stoppat in brevet i kuvertet och detta i fickan, vände hon sig till Lisa.

»Jag måste gå ut.»

»Då följer jag dig.»

»Nej, om en timme är jag tillbaka. Bara jag får luft. Det känns som skulle jag kvävas,» och därmed sprang Betty ned för trappan.

Men Lisa var rädd för det hon läst i vännens ögon, och smög sig tyst efter. Drottninggatan och Kungsbacken, Norrtullsgatan och ut genom tullarna bar det i väg. Det var redan så mörkt, att Lisa kunde följa Betty ganska nära utan att bli upptäckt, ifall denna skulle vändt sig om.

Genom Hagaparken fortsatte de landsvägen fram, tills Betty plötsligt vek af in i skogen. Det var kus-

ligt, och träden susade doft öfver deras hufvuden. Lisa kunde knappt gå längre på sina skällvande ben, men släppte ej Betty ur sikte. Nu lutade hon sig mot en trädstam och snyftade hejdlöst, öfvergifvet. Lisa stod och öfverlade med sig själf. Skulle hon ge sig till känna? Kanske gjorde hon vännen större tjänst med att inte visa sig. Nu slutade snyftningarna och med fasta steg gick Betty ned åt Brunnsviken, då hon med ens kände sig omsluten af ett par mjuka armar, och en darrande stämma hviskade:

»Betty, hvad tänker du?»

»Jag vet knappt hvad,» kom svaret tonlöst. Lisa satte sig på en sten, och Betty lade sitt hufvud i hennes knä. Ingendera sade ett ord, men under det Lisa sakta smekte vännens kinder, kände hon huru dessa blefvo våta af tårar. Heta, förlösande tårar, som kommo den lilla gestalten att kvidande vrida sig i smärta. Då hon omsider blef lugnare, sade Lisa bestämdt: »Gif mig brevet! Jag skall genast förstå det!» Viljelöst drog Betty upp det ur sin ficka.

»Du kan få läsa det först,» mumlade hon. Nu hade Lisa visserligen i sitt ädelmod tänkt rivna brevet i tusen bitar och låta dessa fladdra för vinden, men hon var dock endast en vanlig dödlig, och såsom sådan nyfiken, hvadan olycksposten endast bytte ägare.

»Kan du gå hem?» undrade Lisa ömt.

»Ja, nu är jag stark igen,» svarade Betty, i det hon strök tillbaka håret från ansiktet. »Tack, Lisa,» sade hon häftigt och med tjock röst.

För att Betty skulle slippa alla nyfikna frågor både i hemmet och i affären, följdes de åt till det rum Lisa hyrde, och där de voro fullkomligt ogenerade. Lisa skulle skicka springpojken till Bettys

hem med bud, att denna blifvit illamående och därför låg hos Lisa, som ju bodde närmare affären.

Uppkomna på rummet förmådde hon sin gäst att genast kläda af sig och krypa i säng. Själf sprang hon med bäfvan i hjärtat tillbaka till affären. »Grosshandlar'n» ringde det hotande i hennes öron, och hon ville knappt tro Majken, när denna kom emot henne med det glada budskapet, att fru Denckert just nedkommit med en son, och att herrn af samma anledning inte nedkom alls.

»Stannar han hemma hela kvällen?» frågade hon tviflande.

»Jaha, fröken rymmerska. Hvar i all sin dar har du varit förresten?» Majken påtog en sträng min.

»Betty blef dålig, så jag måste följa henne hem,» berättade Lisa troskyldigt.

»Ja, kunde jag inte tro det. Hon har inte varit sig lik på länge.»

Så snart Lisa kom åt, läste hon brevet. Det saknade öfverskrift och började helt tvärt:

»Det är löjligt af en lifdömd att hoppas, men jag gör det ändå. Om några veckor måste jag för min heder gifva mig. Att mitt tycke inte är med, behöfver jag ej säga dig. Af gemensamma bekanta får du väl de yttre konturerna. Troligen säga de, att jag gifver mig för pengar, men det är lögn. Hennes pengar ämnar jag inte röra, och om några år skall jag vara fri igen. Till dess farväl och förlåt mig.»

»Usling,» mumlade Lisa, i det hon slängde in brevet i kaminen.

Under tiden satt Betty hemma i hennes rum och skref med sin ojämna, petiga stil följande epistel: »Ragnar! Jag har intet att förlåta dig och väntar

intet af dig för framtiden. Du får ju nu band och gör hvad du kan för att få dem starka. Nu kan jag ändå aldrig bli för dig hvad jag hoppats och vill därför inte bli någonting. Vi äro så ofantligt olika. Hvad som varit lifvet för mig, blir en episod för dig. Men jag tror, att lyckan har många former, och att man också kan finna den i pliktuppfyllelse och arbete. Jag önskar dig all lycka.

Betty.»

Sedan hon förseglat det, sprang hon och lade det i närmaste brevlåda och återvände sedan sakta till Lissas rum.

Påklädd kastade hon sig nu på soffan, under det hon mumlade: »Mekaniska dockor! Mekaniska dockor! Gud! Vore jag en sådan.»

MARIA LINDBERG (»BASEN«).

DEN KVINNA, som från början af 1850-talet varit känd i ungdomsstaderna vid Fyris under namn af »Basen», men i verkligheten hette Maria Lindberg, och nu nyligen i april månad aflidit i en ålder af sjuttioåtta år, var i alla hänseenden på sin blygsamma plats i lifvet en heder för sitt kön och såsom sådan väl värd att hugfästas med en enkel minneskrans, hvilken nu på hennes graf nedlägges af en bland hennes äldste kvarlevande manliga vänner.

Han såg henne första gången under beväringsexercisen vårterminen 1853. Hon tjänade då som uppapperska hos källarmästaren Claes Löf på »Phoenix» i Upsala. Studentkompaniet, till hvilket berättaren hörde, hade sina småfester uppe i »Löfvens» öfre våning, där för öppna fönster skälars och tal omväxlade med sånger och hurrap. I detta virrvarr gick »Basen» omkring som en exemplarisk marketenterska, aktningfullt bemött och afhållen af alla, så väl befäl som menige. Alla betraktade henne med en viss beundran, och den var hon i allt värdig. Hon var en storväxt kvinna, bred öfver axlarna, med kraftiga armar och säker gång, — och Gud nåde den, som i hennes ögon bar sig på något sätt opasande åt. Undertecknad minnes ganska väl, huru hon en gång tuktrade till en onykter yngling, som uppförde sig ohöfviskt, och denna tuktan bestod icke blott i ord, utan äfven i användande af kraftigare medel, hvarefter delinkventen af kamraterna utvisades. Men när det väl var öfver, lyste ögonen igen af hennes vanliga lugna godhet, och ett bredt leende uppkarade de vänliga dragen. Sådant som detta hörde dock till sällsyntheter, ty egentligen tyckte man sig aldrig ha sett »Basen» ond eller sur, — hon bar alltid samma lugna humoristiska leende i blicken och på läpparne. Hennes väsens kärna var lugn och ordning, hon fjäskade icke, hann med allting och blef aldrig trött.

Från 1854, då berättaren invaldes i Samfundet S. H. T., som höll sina sammankomster hos »Löfvens», såg han henne oftare, och under senare tider, då hon lämnat tjänsten, åtminstone ett par gånger under året, och hon var fortfarande densamma, äfven sedan hon upphört att arbeta för andra och blifvit »sin egen». Ty det blef hon till sist, tack vare outtröttlig flit, sparsamhet och omtanke. Hon fick sin egen lilla koja, där hon lefde och styrde, karaktärsstolt och själfständig, uppehållande sig med frukten af sina besparade medel, glad i det goda medvetandet, att hon aldrig behöft anlita någons hjälp, och att hon på gamla dagar icke låg någon människa till last. Och dock hade hon utgått från ett mycket ringa hem och från sin första ungdom fått

H. Osti foto.

MARIA LINDBERG (»BASEN«).

draga sig fram med eget arbete. Hon var född 1822 på ett litet torp nära Skokloster af fattiga föräldrar. För öfrigt hade hon blott en syster, hvilken liksom hon själf begaf sig till Upsala för att sträfva sig fram, och äfven hon vann en viss berömmelse, såsom pålitlig och mycket anlita sjuksköterska. Ännu finnes nog i bygderna en och annan, som känner igen namnet »Sjuk-Kristin», under hvilket namn hon var nästan lika känd som Maria under namnet »Basen». Det är nu länge sedan systemen dog.

De medel, den kvarlevande systemen lyckats samla under sin krafts dagar, voro inga småmulor, ty då hon lämnade tjänsten hos »Löfvens», hade hon råd att, såsom nämndt, bygga sig ett eget hem, huru litet det än var. Där Drottninggatan i Upsala slutar och Slottsbacken börjar, ligger på höger hand, då man går upp till »Carolina Rediviva», å själfva slutningen Bondkyrko sockens skolhusgård. På dess västra sida går en rätt brant mindre backe längs efter planteringen upp till det gamla sockenmagasinet. Midt i denna backe, inåt skolgården befinner sig en liten stuga med förstukvist, som ledde in till »Basens» fina och trefliga bostad, där hon tillbragte de sista årtiondena af sitt lif.

Men overksam kunde hon icke vara. Därför inrättade hon åt sig ett salustånd för läskedrycker, bakelser och karameller, hvilket under den sista tiden hade sin plats vid nordöstra ingången till Botaniska trädgården. Där såg man henne under vår- och somrardagar presidera vid disken, medan gamla och unga vänner flockades kring »butikens» under lifvade samtal med den muntra, alltid slagfärdiga, alltid vänliga värdinnan, som på gamla dagar likaväl som i yngre år talade sin breda Uplandsdialekt med en djup basröst och då liksom förr godmodigt mottog tilltalsordet »Basen».

Men nu komma vi till det märkligaste draget i hennes lif. Det där vänliga leendet var icke någon påtagen höflighet hos henne, utan det var det klaraste utflöde

från hennes goda hjärta. Hon höll uppriktigt af alla sina »gossar», men hon hade en särskild förkärlek för dem, som jämte det, att de voro städade och hyggliga, sågo bra ut, och hon visade sin vänlighet på det sättet, att hon ädelmodigt af sina medel understödde dem, då de voro behöfvande. Detta torde ha varit fallet med flere, som hade henne att tacka för bistånd under studietiden, och hon glömde icke bort dem, när de själfva åldrades, hvilket hon till exempel visade, då hon skickade en vacker bröllopsgåfva, när en af hennes gamla favoriter gifte bort sin dotter. Kännedom om sådana drag, som blefvo omtalade, gjorde, att hon hos senare studentgenerationer var föremål för ett slags legendartad vördnad och hos de äldre behöll en tillgifvenhet, liknande den, som ägnas en gammal trotjänarinna i en familj.

Starkast var detta drag af tillgifvenhet framträdande hos de studentsamfund, med hvilka hon under sitt lif kommit i närmare beröring. Ett af dem var Södermanlands och Nerikes nation, som i långa tider hade sina musiktillställningar och nationsfester hos »Löfvens», hvarvid den berömda skämttidningen »Göken» utgafs och främlingar från andra nationer ej sällan inbjödos att delta i glädjen under »Basens» husmoderliga värd. Ett annat var Samfundet S. H. T., där hon som »hedersgumma» i sin ålders höst hufvudsakligen representerade det täcka könet och som dess ställföreträdarska fick mottaga hyllningen till kvinnan, när den vid festliga samkväm utbragtes. Och sänre kunde, i sanning, Evas döttrar i ett uppsluppet lag af unga och gamla ynglingar ha blifvit företrädare än af denna enkla, rättframma, ädelsinnade kvinna ur folkets djupa lag, som genom sin närvaro imponerade på »gossarne» och hjälpte till att hålla glädjen inom det tillbörligas gränser, som ej var buskablyg inför denna världens höga herrar, hvilka ej sällan voro bänkade med i laget, och som ännu vid sjuttio fyllda år hade kvar icke litet af det blickens och leendets godhjärtade uttryck, som var hennes särmarke från yngre dagar. »Basen» var och förblef, såsom det hette i berättarens visa af år 1855, »numro ett», och såsom sådan skall hon alltid stå för det trofasta ungdomsminnet hos alla dem, som lärde känna och värdera henne i lifvet.

C. R. NYBLÖM.

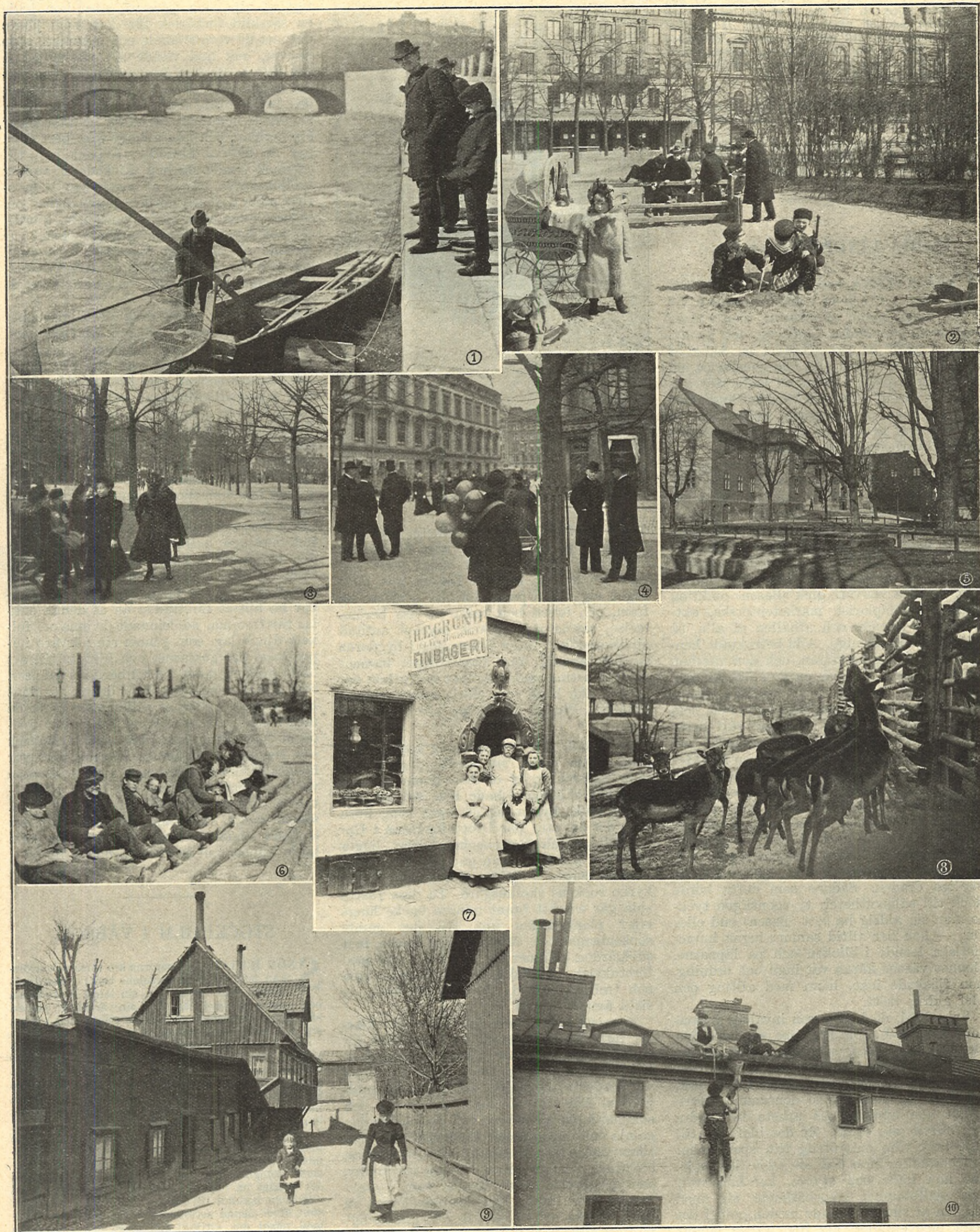
STOCKHOLM I VÅRSOL.

SNÖN HAR SMÅLT, gatorna äro torra och strömmen isfri. Det är vårsolens verk. Mälardrottningen har vaknat ur sin långa vinterdvala och sysslar nu som bäst med sin vårtoalett, medan skalderna inspireras af hennes behag och sjunga sig in i vårlyrikens sjunde eller åttonde himmel.

Ty det är ett faktum, att ingenting är mera riskabelt för en poets själafrid än att se en vacker kvinna smycka sig till fest. Då anlitar han konsumtionskrediten till dess yttersta gräns för inköp af bläck och andra skriftermateriel, och när krisen nått sin kulmen, måste tidningsredaktionernas papperskorgar tömmas hvarannan timme.

Men det kan äfven hända andra än skrivande poeter att om våren drabbas af den lyriska epidemien. Härordagen ringde till exempel Iduns specielle fotograf upp oss i telefonen och sade, som det tycktes på rösten, i mycket eldig stämning, att »vårsolen kommit till sta'n». Han föreföll särdeles stolt öfver denna astronomiska iakttagelse och tillade något om »stilfull stämning» och »pittoreska detaljer», hvarefter han ringde af, så att det kluckade i luren.

Vi ha alltid haft det största förtroende till mannens nyktra lifsuppfattning, men det forcerade i hans röst gjorde oss en smula oroliga, att också han gick med en packe lyrik i bröstfickan.

STOCKHOLM I VÅRSOL. EFTER FÖR IDUN TAGNA FOTOGRAFIER AF A. BLOMBERG.

1. NORSFISKARE PÅ STRÖMMEN. 2 OCH 3. DET UNGA STOCKHOLM I CARL XIII'S TORG. 4. BALLONGFÖRSÄLJARE. 5. VÅRSOL PÅ KLARA KYRKOGRÅRD.
6. MIDDAGSRÄST I SOL. 7. GATA I SOL. 8. SKÅNSENS DOFHTJORTAR MATAS. 9. FRAMFÖR »GRÖNA LUND». 10. PLÅTSLAGARE I ARBETE.

Dagen därpå infann han sig på byrån. Vi voro beredda på mycket. Men då han med djupt allvar räckte oss ett litet paket, inlindadt i skärt silkespapper, darrade vi ganska ordentligt, tills vi hunnit öfvertyga oss, att packen endast inneslöt fotografier.

Det var fotografrens värdigt, ögonblicksbilder ur hufvudstadslifvet just nu, då sommaren ännu svävar med majsolglittret som en aning i luften och vårstormarnas brus är ekot af den bortdragande vintern.

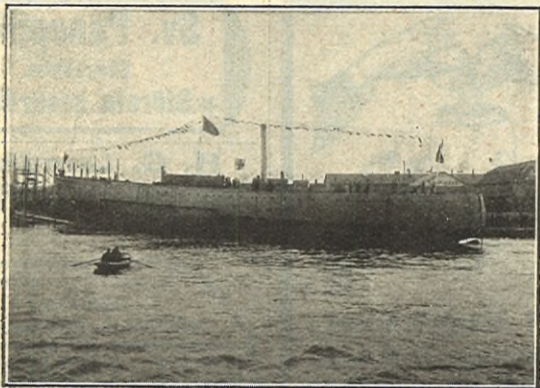
Först hade hans kamera uppfångat en bild från den hvirflande strömmen nedanför Norrbro, hvarest norsfiskarne medels stora häfvar hämta sin fångst ur djupet, ett fiskafänge, som under våreftermiddagarna samlar stora skaror af åskådare längs kajerna. Bilderna 2 och 3 återge några representanter för »det yngsta Stockholm» i Karl XIII:s torg, 4 en ballongförsäljare, 5 den stämmingsfulla Klara kyrkogård i soldager och med Klara äldriga skolhus i bakgrunden, och 6 arbetare, som hålla måltidsrast å en af kajerna och krupit i lä bakom några varustaplar. N:r 7 är en bild från en af de egendomliga gatorna i staden inom broarna; vårsolen har letat sig in i en bagarbutik och lockat bagaren och hans folk ut i det fria. N:r 8 förflyttar oss till Skansen och dofhjortarnes inhägnad, utanför hvilken några besökande stannat och mata djuren med bröd, n:r 9 visar oss den lilla gatan framför Bellmans »Gröna Lund» och n:r 10 återger några plåtslagare, sysselsatta med lagning af tak och stuprännor — ett typiskt vårtecken för Stockholm.

UR DAGSKRÖNIKAN.

KONSTNÄRSFÖRBUNDETS tolfte utställning pågår sedan några dagar i konstnärernas hus vid Smålandsgatan. De exponerade alstren gifva genom sin samfällida prägel af konstnärlig mognad, arbetsallvar och poesirik uppfattning ett glädjande vittnesbörd om den alltjämt växande lifskraften hos vår konstnärsskara.

Bland de dukar, som ovillkorligen intressera, är Oscar Björcks porträtt af kronprinsen, en intimt och elegant målad bild och som karaktärsskildring alldeles förträfflig; ej mindre tilltalande är Robert Thegerströms porträtt af kompositören Wilhelm Stenhammar. Hufvudets modellering med den drömmande blicken, som ser skönhetssyner i fjärran, förlämnar åt denna duk en säregen levande poesi. Formen på den vänstra handen kan ju däremot vid första påseendet synas mindre vällyckad, men enhvar, som är förtrogen med de olika handrörelserna vid pianospel, skall helt visst ge konstnären rätt.

För öfrigt har utställningen bland mycket annat godt att uppvisa några präktiga och stämmingsstarka landskaps-scener af Karl Nordström och Nils Kreuger, en fin akvarell, »Söndag», af Carl Larsson, som därjämte har utställt sitt med brio ritade porträtt af August Strindberg, af hvilket en reproduktion var synlig i en julkalender sistlidne år.

O. Rinman foto.

PANSARBÅTEN »DRISTIGHETENS» SJÖSÄTTNING I GÖTEBORG.

PRESIDENTEN LOUBETS STORA MOTTAGNING I ELYSÉE-PALATSET DEN 16 APRIL.

Bland de kvinnliga konstnärerna märkas fru H. Pauli, fröknarna Eva Bonnier och Ester Almqvist m. fl., hvilka hvar på sitt område prestera utställningen värdiga alster.

EN SJÖSÄTTNING MED OTUR. Sistlidne lördag skulle, som bekant, pansarbåten »Dristigheten» gå af stapeln vid Lindholmens hvarf i Göteborg. Till följd af ett missöde råkade emellertid det tunga skrofvat fastna, när det hunnit halfvägs ut i vattnet, och motstod både denna och följande dag bogserbåtarnes ansträngningar.

Vi meddela i dagsnumret en bild af pansarkolossen, sådan den då tedde sig, liggande fastkilad på sin bädd.

NYA LÄRARINNESEMINARIUM I STOCKHOLM.
Ecklesiastikdepartementet har innevarande termin till inspektor för småskoleläraryrket vid ofvannämnda läroanstalt förordnat pastor Aug. Löfgren. Seminariet har nämligen hittills utbildat endast privatlärarinnor, och hafva under de tre år, som förflutit, sedan det började sin verksamhet, 60 elever utexaminerats af hvilka alla, som det önskat, erhållit lärarinneplatser, dels i skolor, dels i hem. Men på grund af innevarande läsår åt seminariets föreståndarinna af k. m:t beviljad examensrätt äro de, som i år blifva utexaminerade, berättigade att söka platser vid af staten understödda offentliga småskolor. Till läroanstalten, som i år har 146 elever, hör ock en elementarskola för flickor, hvilken 1901 blir fullständig. I denna skola komma seminaristerna att ej blott hålla s. k. öfningslektioner, utan ock i tur tjänstgöra som biträdande lärarinnor, alltid under »praktiklärarinnans» uppsikt, ledning och kritik. Se vidare annonsen!

Köp Foulard-Siden!

Begär mönster af våra vår- och sommar-nyheter.
Specialitet: Tryckt Siden-Foulard, Rayé, Cadrillé, Rå- och Tvättsiden för kläder och blusar från 90 öre pr meter.

Vi sälja i Sverige direkt till privata och sända de utvalda sidentygerna tullfritt och franko till bostaden.

Schweizer & Co., Luzern (Schweiz.)

Siden-Export.

(B)

EN SAGA.

DET MÖRKNAR och allting blir stilla,
och släckta bli alla ljus,
som brunnit för dårskap och villa.
Men högt öfver somnade hus
och högt öfver vidder och vatten
och människor ljuder ett skri.
Med hastiga vingslag i natten
susar en fågel förbi.

Ur skyarnes tummel spanar
hans öga mot jordens ban.
Hvar finns hon, prinsessan, som anar,
att svanen är mera än svan?
Den rätta, den enda bland alla,
hvar är det i världen hon finns,
som låter fjädrarne falla
från sagans förtrollade prins?

Hvar finns hon, hur gå hennes dagar?
Är lifvet en ära, en skäm?
Står slottet i solsken och jagar
karossen i fyrspann fram?
Den väna, som frälsningen gömmer,
har någon förstått hennes pris?
Eller sitter hon blek och drömmer
i askungedräkt vid en spis?

Du vildfågelsskri, som ropar
ur molnen din ödsliga sorg,
det kommer ej svar från de hopar,
som kräla på gator och torg.
Med dimmiga ögon och hjässor
att böja gå mänskorna kring.
Det är ej så godt om prinsessor
på jordens bedröfliga ring.

Ett släkte af dvärgar träter
därnere vid grytor och fat
och älskar och dricker och äter
och dör och blir maskarnes mat.
Kanhända prinsessan får tvina
i tornet och mista sitt mod.
De små äro jättar att pina
till döden ett kungablod.

Nu sofva de alla, som pina.
Min svan, har din styrka flytt?
Sträck ut, tills skyarne skina
och krypen vakna på nytt.
De själar, som djupast brinna,
de tiga bland människor hälst.
I tystnaden blott kan du finna
prinsessan och varda frälst. —

Bo BERGMAN.

SVENSKA TEATERN. Efter ett framgångsrikt
gästspel som Sköna Helena har fru Anna Norrie
nu också uppträdt som Boccaccio och detta med
ej mindre lycka. Den nu 20-åriga operetten synes
nästan i oförminskad grad äga förmågan kvar att
intressera och roa. Om ock utförandet i dess hel-
het står ett stycke efter det, som kom den populära
operetten till del i dess första uppsättning, så måste
dock erkännas, att förväntningarna på en god fram-
ställning ej heller nu svikas. Hufvudet högre än
alla de andra står naturligtvis fru Norrie, hvars ut-
märkta sångkonst och väl pointerade spel allt fort-
farande förtjäna det högsta erkännande. Som
Fiametta hade fru Brandt sin andra debut. Stäm-
man är ganska behaglig, men sångsättet och text-
uttalet lämna åtskilligt öfrigt att önska, liksom ock
spelet ännu naturligtvis företer brister. Öfriga med-
spelare fyllde i allmänhet väl sina platser.

FILHARMONISKA SÄLLSKAPET gaf i förra vec-
kan sin tredje konsert för säsongen, hvarvid
Brahms' berömda Requiem utfördes. Som denna
konsert kommit rätt sent och midt i störstfloden af
öfriga musikställningar, var publiken ledsamt nog
ej så talrik, som önskligt hade varit. Måhända
inverkade detta i någon mån på utförandet, hvilket
visserligen bar vittne om, att mycket och samvets-
grant arbete nedlagts på införingen, men som dock
ej var af den medryckande art, som det upphöjda
och härliga verket kräver. Solister voro fröken
Ina Madsen och hr John Forsell.

TOR AULINS OCH WILHELM STENHAMMARS
KONSERT å Vetenskapsakademien här om afto-
nen var mindre fulltaligt besökt, något som är för-
klarligt med hänsyn till den uppsjö af musikstill-
ställningar, som på sista tiden varit rådande, men
beklagligt i betraktande af det gedigna programmets
mästerliga utförande. Af de tre sonater för piano

HYLIN & CO

FABRIKSAKTIEBOLAG

KONGL. HOFLEVERANTÖR.

UTSTÄLLNINGSTVÅLAR:

VIOL, HYACINTHE, HÉLIOTROPE, SYRÉN M. FL.

THEA-ROS-PARFYM M. FL.

prisbelönta vid 1897 års utställning med

GULDMEALJ

Försäljes i våra butiker

8 Regeringsgatan - Vesterlånggatan 16

A. T. 6469.

A. T. 2497.

samt hos alla finare parfymhandlare i riket.

och violin, det omfattade, tjugade Beethovens sonat
ess-dur med sin ljufva klarhet; särdeles largettot
skimrade af nästan öfverjordisk glans. Brahms
g-dur och Griegs f-dur-sonater fingo äfven de ett
utförande, hvars mästerligt sammansmälta samspel
kom de båda tonverkens individuella särmerken att
framstå i betagande ursprunglighet. Den förtjusta
publiken tröttnade ej heller att med döfvande applå-
der, ja, till och med högljudda bravorop tacka de
bägge konstnärerna för en utsökt njutning.

FRÖKEN HEDVIG EDGRENS konsert var besökt
af en talrik publik, som hyllade konsertgifvarin-
nan med varmt bifall för hennes med god teknik
och färdfritt föredrag utförda violinnummer af
Tartini, Moszkowski, Bach m. fl.

Hr J. Forsell sjöng på sitt glansfulla sätt några
sånger, af hvilka i synnerhet Stenhammars »Fylgia»
och Ellings af lidelsefull frihetsträngtan sjudande
»Jeg vil ud» framkallade formlig entusiasm hos
åhörarna.

PIANISTEN DAGMAR MOLTRECHT konserterade
här om aftonen i Vetenskapsakademiens hörsal
och biträdtes af konsertmästaren L. J. Zetterqvist,
som solidt och med fart spelade violinstämman i
Sindings e-dursonat op. 27.

Fröken Moltrecht förmådde däremot ej tillfreds-
ställande utföra pianostämman i denna väldiga kom-
position, som kräver att exekveras af en fullmogen
och framför allt muskelstark artist. Bättre lyckades
hon med Beethovens sonat op. 31 nr 3 samt ett
par smärre salongsstycken, ehuru tekniken ännu
har åtskilliga brister. Publiken hyllade konsert-
gifvarinnan med kraftigt bifall.

MUSIKFÖRENINGEN gifver om tisdag sin tredje
abonnementskonsert, hvarvid utföras violinkon-
sert af Beethoven (fru Norman-Neruda) samt »Sta-
bat mater» af Dvorak, för soli, kör och orkester.

Silfver
svenskt kontrolleradt,
för besättning, hedersgåf
vor och lysningspresenter
Största urval, billigast
hos
K. ANDERSON,
Hofjuvelerare,
1 Jakobstorg 1.
STOCKHOLM.

»CORONA»-
Velocipeden
Öfverträffad i styrka, elegans och
lätt gång.

Säljes från lager hos
ERIK BENGTTSSON
Strömsnäs Bruk.
Illstr. priskurant gratis.

Nya mönster i säng-, res-, barn-, vagns- &
hästfiltar, extra storlekar och ovanligt tjock-
ka. från 2,50 pr st. Strykfilt, tjock, 155 ctm.
bred å 3,95 pr met.
Stick- och klädesylle samt ull emottages
till väfnad mot billiga arbetslöner, äfven till
direkt byte. 18 kgr. fraktfritt.
Riks 163. Allm 7653 *.

HILDUR ANDERSSONS
Väfnadsafdelning
9 a Oxtorgsgatan, butiken.

Brud-siden-robe kr. 15: 40
till högre priser - 14 meter! - porto- och tullfritt tillsänd! Prover omgående; likaså
af svart, vitt och kulört »Henneberg-Siden» från 65 öre till kr. 16: 60 pr meter.
G. Henneberg, Siden-fabrikant (k. o. k. hofl.), Zürich.

Bikupan,
21 Klarabergsgatan 21.
Svenska fruntimmersarbeten: Hemväida Gardiner, Nationaldräk-
ter, Broderier, stickade och virkade arbeten, glöddritade artiklar,
Träsniderier, Dockor, Lampskärmar, Barnkläder, Förkläden, Mös-
sor, Askar med modeller för »baby»-utstyrslar, Lappskor m. m.
Beställningar mottagas på Linneustyrslar och alla slags
fruntimmersarbeten. Märkning med broderi och bläck utföres.
Broderade Remsor.
Knypplade och virkade Spetsar finnas på lager.
Rekvitioner från landsorten expedieras skyndsamt och om-
sorgsfullt. Allm. Tel. 51 65.

Tegnériska Pensionen i Marstrand
återtager den 1 juni sin verksamhet i annan lokal.
Korrespondens med **Fru C. Brodén,** född Tegnér,
(S. T. A. 09774) adress Köping.

Med 200 kronor
kan numera uppsättas
Vatten- & Limonadfabrik
hvarvid kan tillverkas 750 flaskor per dag
Fackkunskap obehöglig. Litet utrymme.
Skrif till **F. Th. Frostenson, Malmö.**
(G. A. M. 59405.)

FÖR RESANDE.
Privat bostad med eller utan inackorde-
ring. Prostinnan Frida Lundström, Artil-
lerigatan 23, 2 tr., Sthlm.

HVARJE SPARSAM HUSMODER
bör efterfråga
»UNIONS» »Crème» och
»Aptitgrädd.»
Tillhandahålles hos hvarje välsorterad
Köpmän.

Agenter ökas!!! för försäljning af
elektriska bälten. Prof, nettopris
och cirkulär sändas gratis och franko.
Adress: **Jean Thonérfeltz, Burseryd.**

Veni! Vidi! Vici!
Äggkokare & Kopp.
Rent! Aptitligt! Inga skämda ägg mer!
JOSEPH LEJA,
Bosättnings-Afd.

Stockholms
Läsesalong
25 Beridare-
bangat.
Boklån för sommaren.
All
nyare lite-
ratur på olika språk.

FÖR FAMILJEDÖTTRAR meddelas i
privat bildadt hem undervisning i kläd-
sömnad. Eleverna sy endast eget arbete.
Ej kurser, utan lämpas tiden efter önskan.
Riddareg. 60. I. Fru V. HALLMAN.

Mot 1 kr. 35 öre post. erh. (från E. An-
derson, Björstad, Kudby) »Moster
Emmas Våfrok», 13 lätta mönster med illustr.
till hemväfda tras- och nöthårsmattor. Åter-
försäljare hög rabatt.

Sv. Panoptikon
Stockholm.
Största sevärdhet.

H. G. Lundberg,
Porslinsmålari, Regeringsg. 40, Sthm.
Specialité: Hvita porslinslinor för amatörer,
bränningar.

Nyheter för sommaren:
Hattar,
Bluslif o. Underkjolar.
HILDA KEMPENDAHL
22 G:la Kungsholmsbrogatan 22
mellan Drottning. o. Hötorget.
Specialité: **Snörlif.**
Allm. Telef. 44 11

Victor Enberg
7 Brunkebergstorg 7
(J. F. Holtz f. d. lokal)
rekommenderar sitt nu inkomna lager af
Saisonens nyheter
i svarta och kulörta

klädningstyger
Solida varor. Billiga priser.
Allm. tel. 4158.

Tandläkare TOM von HALL. - 15 Stureplan 15. - Hvard. 10-2, 5-6. Helgd. 10-12. Allm. Telefon 58 48.

Tandläkare John V. Lindh-Hygrell, 11 Birgerjarlagatan 11. Rådfrågningstid 1-2. - Allm. tel. 13057.

Tandläkare Sjöquist Drottninggatan 68, Stockholm.

TANDLÄKAREN Arthur Wijkander, Skeppareg 4, n. b., 2:a huset fr. Strandv. Rådfrågningstid 11-2. Allm. tel. 157 97.

Tandläkare G. W. Widfond Drottningg. 74. Artific. tänder fr. 2 kr. st., plombering m. m. Rikst. 27 54.

Damhårarbeten. Peruker, Benor, Flätor, Lånkar m. m. i tusental hos Herr och Fru E. MALMBERG, 58 Klarabergsgatan 58.

Kronisk Snufva och Svalgkatarr behandlas med inre smärtfri massage (med instrument) af

Professor G. Cederschiöld. Träffas hvardagar 2-4. Engjellbretskg. 5.

Kurser i Sjukgymnastik och Massage

givas af medicne kandidat A. Kjellberg, legit. sjukgymnast. Prospekt på begäran. Adr: Stockholm, Mästersamuelsg. 64. Allm. tel. 667. (S. T. A. 70389)

Kurs i Sjukgymnastik & Massage från Okt.-Juni. Prospekt på begäran. (G. 96588) Doktor O. Wide, Stockholm.

Lektyr.

Ett antal äldre årgångar realiseras till betydligt nedsatta priser och erbjudas för dem, som förut ej äga desamma, en billig, omväxlande och lärorik lektyr. Mot insändande af nedannämnda belopp till Expeditionen af Idun, Stockholm, erhålles inom Sverige portofritt:

Table listing books and prices: Idun 1898 (nr 1 felas) 2: 25, Idun 1894 (komplett) 2: 25, Idun 1895 (julnumret oberäknadt) 2: 50, Idun 1896 (d:o d:o) 2: 50, Idun 1897 (d:o d:o) 3: -, Idun 1898 (med juln.) 3: 50, Idun 1899 (nr 92 och julnumret slut) 3: 50, Iduns julnummer 1894 0: 20, Iduns julnummer 1898 0: 50, Barngarderoben 1899 (12 nr) 1: -, Kamraten 1894 (nr 19 felas) 1: 25, Kamraten 1895 (nr 7 felas) 1: 50, Kamraten 1897 (nr 18 felas) 1: 50, Kamraten 1898 2: -, Kamraten 1899 2: -

Vid rekvisitionen, som skall åtföljas af likvid, torde några uppgifvas, hvilken af ovannämnda årgångar som önskas. Exp. af Idun.

Privat hem,

ordnad särskildt för dem, som äro i behov af vård af läkare eller barnmorska. Upplysningar angående hemmet hafva herrar Professor W. Netzel och Doktor C. Haggström m. fl. benäget åtagit sig att lämna. Fru ELISABETH OLSSON, Klarabergsgat. 50, Stockholm. Allm. t. 117 28.

STANLEY

Stanley bicycle advertisement with image of a bicycle and text: ären utmärkt god hållbar och lättgående velociped med patenterade upplifningar. NORNANS SYMASKINS VERKSTADS AKTIEBOLAG Göteborg. Prisk. gratis.

Barnkläder nu inkommet i stort urval till Gossar och Flickor. OBS! Äfven för Natlvarvsungdom. Vesterlånggatan 24, 1 tr. Nancy Cederberg.

Kaffe koppar, tunna, äkta, felfria i guld & hvitt, fina kul. dekorer., hafva kostat 8, 12, 15 kr., bortslumpas till 3,50, 4, 5 o. 6 kr. duss.; te-koppar d:o 4,50, 5, 6 o. 7 kr. duss.; kaffe- & tekannor 50, 65, 75 öre st.; kul. blomkruror fr. 1,25; stora tallrikar 1,40 duss.; utställn.-skålar m. fat 25 o. 35 öre; släta dricksglas 55 öre duss.; vattenkaraffer 22 öre; kul. karaffer m. glas 40 öre; salt-o. mjölkjar af pors'nin 90 öre; kryddskåp. m. 8 lådor 3,75; felfria, moderna porslinsser-viser för 12 personer 16 kr.; kommodsats, hvita, 1,60, kul. fr. 5 kr.; bieder m. ställning 6,50; 1-ma nickelbrickor fr. 75 öre; svenska nickel kaffe- & teserviser fr. 7 kr.; blomglas & vaser fr. 25 öre, fina m. guld 50 öre; stenkärl, fat 15 à 20 öre, kruror & burkar fr. 25 öre; alla slags emaljerede kärl m. m. Tapeter fr. 10 à 12 öre rullen. Till landsorten mot efterkr. Mauritz Jansson & Co., Regeringsgatan 18, Stockholm. Rikst. 2879. Allm. 11928.

SYATELIER FÖR LINNEUTSTYRSIAR. DÄMNINGAR FÄRTIKLÄDER. TÄNASTE MOELLER. STÖRSTA SORTIMENTET. BILLIGASTE PRISER I S. KARL H. NYMANS. HVIPTVARU, TRIKA & VÄFNADSAFFÄR. 17 NAMNGATAN 17. STOCKHOLM. ARBETE UTÖFNAS. STORT URVAL AF BOMULLS & VÄLKLÄDNINGSSTYGER. PRISURANTER OCH PROFVER SÄNDAS FRANCO.

Smögens Hafsbad (Bohuslän)

öppnas 15 Juni. Friskaste läge i yttersta hafsbandet. Läkare: Dr Alfred Söderberg, adress: Smögen. Prospekt på begäran.

KNEIPP BADEN BORG, NORRKÖPING. Vår- och Sommarmän. gifva goda resultat.

Nyhet! Hercules-Corsetten

med Hercules-Spiralfjädrar

hvilka i följd af sin böjlighet ej kunna brytas af, följa kroppens alla rörelser, och åstadkomma därigenom mera frihet åt hjärtats och lungornas verksamhet, på samma gång de utöfva mindre tryck åt underlivet än andra fjädrar och fiskben.

Hercules-Corsetten, som är särdeles mjuk och behaglig samt af fint och hållbart tyg säljes till 6 kr. pr. st. hos

Herm. Meeths, Stockholm.

Saltsjöfisk at alla slag, bäst och billigast från Henrik Pettersson & Co., Göteborg. Telegramadress: Henriks.

HATTAR, BLUSLIF, PARASOLLER, nu inkomna nyheter, hos K. Forsberg & C:o, Operahuset.

Äkta Ledolin och Ledolintvål rekommenderade af många läkare! Ledolin: Erkänt medel mot ekzem, skrofler, strup-, hals- & magkatarrer m. m. Ledolintvålen: Af läkare erkänd den bästa för huden i svenska marknad. Ledolinbröstkarameller, kraftigt häfvande af hosta och heshet samt kikhosta. Tekniska Fabriken Ledolin, Sthlm.

Bröstkaramellen Hosta icke rekommenderas. Ende tillverkare C. A. JANSSON, Ragvaldstrappor A. Tel. 3718. Försäljningsbodas: Höbergsgatan 27. Malmstorgsgatan 6. A. T. 1520. A. T. 11241

CLEVELAND & MONARCH Cycles. Generalagentur för Sverige Velocipedaktiebolaget Lundbohm & Co. 4 Norrmalmstorg, Stockholm.

Malmstens Hotell, Mäster-Samuelsg. 63, Stockholm. rekommendera sina bekväma rum. OBS! 2 minuters väg från Centralstation. Badrum. Allm. Telef 12514. Vaktmästare möter vid alla tåg! (G. 96202)

Fin, hvit och fraiche hud och hy genom att alltid tvätta Eder med F. Pauli's Azymolvål, som innehåller de för huden mest välgörande ämnen och tillverkas under läkarekontroll. (S. T. A. 71909)

Banyuls Trilles. Ett apptitgivande, magstärkande vin, afsedt för konvalescenter och svaga personer i allmänhet. Rekommenderadt af många hrr läkare. Pris pr butelj kr. 3,50 hos Högstedt & Co., Stockholm. 32 Regeringsgatan

Jättejordgubbar 1:a: Vi ha däraf erhållit fruktexemplar dubbelt så stora som vår illustration i prospektet. Pris kr. 1.85 för 100 pl. Smultron: NYHET, Den bördigaste störst, söt mjölkod, ger frukt i omkr. 3 mån. tid. Pris 2.50 för 20 pl. kr. 5 - för 50 pl. Epokgörande nyhet: Remonterande jordgubbar, rotäkta: 3 olika sorter med namnbeteckning å 1,50, 2 och 3 kr. för pl. Prospekt för plantering m. m. gratis. Pl. sändas vid lämplig tid i Maj - Juni. Beställ nu hos Th. Pinet, Ammeberg. (25-årig odling). OBS! Beställning får äfven skrifvas på postanvisning. (G. 97495.)

Nyttigt o. oumbärligt i hvarje hem

att hafva tillhanda vid tryck-, frost- och brännskador, särbehandling, icke endast för att skydda mot mikroorganismer utan äfven till att hafva värk och inflammationer, räknas dr P. Håkansson's Salubrin af alla, som lärt känna och använda det. Likaledes saknas det icke å något toalettbord, till det en gång vunnit inträde, såsom det bästa medel för hudens, hårets och tändernas vård. Om dess användning för nämnda m. fl. ändamål lämnas redogörelse i den beskrifning, som åtföljer hvarje flaska Salubrin. Allmänheten varnas mot efterapningar af fabrikatet.

Norrköpings Ullspinneris Kemiska Tvättanstalt Hötorget 2 (Slöjdgat). Hölländareg. 14. Stockholm. A. T. 7096. kemiskt tvättas eller färgas alla slags Herr- o. Damkläder, Gardiner, Broderier m. m. och bli som nya igen. Fort, väl och till billigaste pris.

Fjellnäs Högfjells-sanatorium, öppet året rundt. Begär prospekt under adress Fjellnäs.

Söderköpings brunn och bad. Säsong 1 juni-1 september. Intendent: dr SVEN WALLGREN, till 1 juni adress Stockholm. Prospekter erhållas från Brunnkontoret på begäran.

TROSA bad- och sommarvistelseort rekommenderas som synnerligen angenäm. Ren och stärkande luft. Saltsjö- och alla slags varmbad. Två läkare på platsen. Daglig ångbåtsförbindelse med Stockholm. Vackra omgifningar. Förfågningar besvaras af badkamreren. (S. T. A. 72025.)

Ragunda Vattenkuranstalt och Helsökälla rekommenderas. Begär program genom Kamreraren K. O. ERIKSSON, Hammarstrand.

Läkare: Prof. Rosendahl. Rindö Prospekt i Sandbergs bokhandel. Säsong: 15 maj-15 sept. Rumsbeställn. pr Ö. T. 1112. Brunn, Bad och Sanatorium. Härligt, fuktfrött läge. Yppersta järnvatten Första klassens varm- och kallbadhus. Lämplig kurort för fall af blodbrist, mag- och tarmsjukdomar, konvalescens m. m. Vidsträckt promenader. Utmärkta lawn-tennisplaner. Bästa lägenhet för hjulport och segling. Enkelrum och dubletter, alla med verandor, i det naturskönt belägna sanatoriet Tallhöjden. Restauranten förestås af fröken Alma Strömer. Lätta kommunikationer med Vaxholmsbåtarna. (S. T. A. 71938)

Hafsbad; klimatisk kur- o. rekreatjonsort, Vestkusten. Fiskebäckskil Säsong: 15 juni till början af september. Alla tidsenliga badformer och kurmedel. Billiga priser. Utmärkt restauration. Rum anskaffas och prospekt sändes af Kamreraren. Badläkare: Dr Söderholm adress Fiskebäckskil. (G. 97835)

Ljungskile Klimatiska kurort och hafsbadanstalt i Bohuslän, billig, berömd för sin naturskönhet, förordad i medicinska tidsskrifter. Öppen 1 juni-1 september. Läkare: t. f. provinsialläkaren med. lic. Arvid Westman. Prospekt portofritt från kamrerarekontoret. (S. T. A. 09804)

Högt och vackert läge i skogrik trakt i Småland. Lannaskede Öppen: 1 Juni-1 Sept. Läkare: Dr O. Sundell, Hvetlanda. Fullständig brunn- och badkur Utmärkta gyttjemassagebad, Nauheimerbad, tillredda med flytande kolsyra. Goda bostäder. Billiga lefnadskostnader. Rum och prospekt genom Brunnkontoret, Lannaskedebrunn. (G. 97183)

Skandinaviska Orgelfabriken rekommenderar sin tillverkning af Pianinos samt Orgelharmonier för Kyrkor, Skolor och Hemmet, af in- och utlandets förnämsta kunnare vitsordade så som de bästa. Prisbelöpta på flera utställningar. Säljas äfven på afbetaling. Begär priskurant. Mästersamuelsgatan 32, Stockholm

KALODERMA KALODERMA-GELÉE * KALODERMA-TVÅL * F. WOLFF & SOHN, KARLSRUHE. Erfålles å Apoteken samt 1:sta klassens Parfymeri- o. Frisér-Affärer.

Aktiebolaget C. O. Borgs Söner, Lund. anlagd år 1739. Färgeri, Kemisk Tvättanstalt, Ullspinneri, Värfveri, Garn- och Väfnadshandel. Gulmedalj vid flera utställningar. Vi rekommendera vårt rikhaltiga lager af alla slags garn, i såväl ull som bomull, till billigaste priser i äkta, fornordiska växfärger, passande till Konstväfnad i allmogestil. Förfågningar om lämpliga garnsorter och färger besvaras omgående och prof med prisuppgifter sändas på begäran.

JOH. LUNDSTRÖM & Co. Stenkol, Cokes, 1:a maskinkrossad Anthracit, bästa bränsle för illuminationskaminer och värmeneessärer. Carré-Briketter för kokspisar, kakelugnar, strykugnar m. m. Allm. tel. 22 88. Kontor: 22 Skeppsbron 22. Rikstelefon 427. Allm. tel. 60 19. Försäljning: 5 Strandvägen 5. Rikstelefon 22 20. Allm. tel. 61 98. Filial: 1 Farmmätaregatan 1. Rikstelefon 20 12.

Japanska Crêpetyger. Vill Ni utan stor kostnad dekorera Edra rum smakfullt och originellt, så försök mina förtjusande Japanska Crêpetyger i olika färger och mönster till endast kr. 1.25 pr meter. Profver till landsorten franco mot insändande af 50 öre i frimärken. M. Puttkammer, 53 Drottninggatan.

Nyhet! Pasty Wafers

särdeles finsmakande

från

Göteborgs Kexfabrik.

För hudens vård.

Rästa medel till erhållande af en vacker och fräknfri hy är **Lohses äkta Liljemjök** och **Liljemjökstval**.

FANNY GELINS
Parfymmagasinet,

5 Malmtorgsgatan 5, Stockholm,
(midt emot Hotel Kung Carl).

Rikstel. 2225.

BRAND FÖRSÄKRINGS AKTIEBOLAGET FENIX JAKOBSTORG

O. A. Nilssons Advokatbyrå

Innehavare:

O. A. Nilsson, Arthur Rockström,
Hofrätts o. o. notarier.
38 Stora Nygatan 38.
Allm. Tel. 2157. Rikstel. 2408.
Kontorstid 9 f. m.—4 e. m. Årsackord
på förmånliga villkor. Engelska och
tyska talas. (S. T. A. 64268)

Asthmahonung,

gammlt bepröfvadt medel mot asthma. Rekommenderad af läkare. Levereras portofritt å 3,50 pr burk. Fru I. W. LUNDBLAD, Lilla Vattugatan 24, Stockholm. (G. 1502)

Drick ej så mycket

oblandadt kaffe, som alldeles förstör Eder, utan blanda det med **Stockholms Kaffe-Aktiebolags** berömda **Intubikaffe**, som gör kaffet godt, **helsosamt**, välsmakande, ytterst drygt och billigt samt **förhindrar kaffeförgiftning**.

Paketer å 25 och 10 öre i alla Speceri- och diverseaffärer. OBS. att firmans namn, **Stockholms Kaffe-Aktiebolag**, är tryckt å alla paket, ty **endast dessa** äro verkligt äkta.

Tillhandahålls hos alla välsorterade Frö- och Blomsterhandlare i riket. Obs! Jättyg och bråksoanvining å svarje ask.

Partilager för Stockholm hos
R. v. Björnmarck.
Allm. tel. 3750.

Under Vårsäsongen rekommenderas GUST. G. FOLCKERS Skönfärgeri o. Kemiska Tvätt-Etablissement.

Arbetet utföres enligt ut'andets nyaste metoder, hvarigenom såväl damer som herrar, mot en ringa kostnad, kunna få sina dräkter så att säga nya för andra gången.

Ordres från landsorten expedieras skyndsamt. Adress endast Stockholm.

På **F. C. Askerbergs Bokförlag** har utkommit i bokhandeln:

ELSA I UPSALA.

En skolflickas dagbok.

Nya Blå Hand,

Skönfärgeri & Kemisk Tvättanstalt.

Kappor, Kaftor, Klädningar, Herrkostymer, Uniformer, Handskar, Kravatter färgas och kemiskt tvättas.

OBS! Fläckuttagning verkställes dagligen.
Butiker: Smålandsgatan 9. Holländaregatan 13, A. T. 4633. Linnégatan 22, A. T. 10296. Brännkyrkagatan 2, A. T. 3439. Hornsgatan 11, A. T. 30173.
Fabrik: Lövholmen, A. T. 3426.

Barrys Tricopherous,

behaglig och antiseptisk toaletartikel för **Huden** och **Håret**.
Säkras medel vid behandling af kross- och brännsår, blånader, utslag m. m., Ofelbart mjellbefriande, omjelliggör tinkturen härets affallande, håller härfästet rent och friskt samt befordrar således härväxten. Finnes till salu å 2 kr. 50 öre pr flaska i Parfymaffärer och Herrekliperingar samt hos Herrar Härfrisörer.
Lager hos **Rudolph Jeanson**, Stadsgränd N:o 14 A, Stockholm.
Allm. Telef. 3474

Nya (=Lägre) Lärarinneseminarium.

Nästkommande läsår börjar d. 6 sept. Seminariet kommer då att bestå af **Privatskolelärarinnekursen**, ett eller två-årig beroende på elevens förkunskaper, utbildar lärarinnor för hem och privata elementarskolors lägre klasser. De, som genomgått högre flickskola, intagas utan inträdesexamen. Hufvudsaklig vikt lägges vid den pedagogisk-praktiska utbildningen. Franska, tyska och engelska språken läsas men äro valfria. Platser erhållas de utexaminerade genom seminariet. Terminsavgift endast 100 kr. Ansökningar torde insändas så snart som möjligt.
Småskolelärarinnekursen, ett årig, motsvarande 2:a klass vid liknande två-åriga seminarier, utbildar under statens kontroll lärarinnor för offentliga och privata småskolor. Frammande språk läses ej. Terminsavgift 100 kr.
Elementarskolan för flickor blir fullständig 1901. Franska, tyska och engelska språken valfria. Terminsavgift 20 kr. i 1:a med 5 kronors stegring för hvar följande klass.
Vidare upplysningar och prospekt rörande seminariet e'hålles af undertecknad, läroanstaltens föreståndarinna, som träffas säkrast i seminariets lokal Birger Jarlsgränd 35, måndag, fredag och lördag kl 1,30—2,30. ALMA DETTHOW.

Billigast, bäst, elegantast, modernast

af alla Skandinaviens modetidningar är och förblir Iduns Modetidning, som under år 1900 utkommer i **tvänne upplagor**, båda med två stora 8-sidiga nummer i månaden och hvardera innehållande **70—80 charmant illustrationer** samt åtföljdt af **en stor dubbelsidig mönsterbilaga** af ovanligt rikhaltigt innehåll. Den dyrare upplagan, kallad **planschupplagan**, har därjämte med sitt första nummer i hvarje månad **en fin-fin kolorerad modeplansch** med moderna hårfrisyrer på baksidan samt med sitt andra nummer i hvarje månad **en uteslutande för denna planschupplaga framställd handarbetstidning** med vackra och moderna svenska mönster för handarbeten, läderplastik, glödrkning m. m. Prenumerationspriset för halfår å planschupplagan är som hittills **endast kr. 2.50**, kvartal **1.50**, å den andra upplagan (utan planscher och handarbetstidning) **endast kr. 1.60** och kvartal **1.—**

IDUNA-KAKAO och IDUNA-CHOKLAD

äro absolut utan alkalisk tillsats!

Garanti för ren och fullgod vara!

»Iduna» har kakaobönans egen färg, lukt och smak.
»Iduna» garanterar det höga näringsvärdet den fullgoda bönan äger.
Använd **»Iduna»** och Ni skall snart inse dess värde.
»Iduna»-Kakao drickes gärna äfven af den, för hvilken kakao förut varit motbjudande.
»Iduna»-Kakao erhålles med eller utan vaniljsmak.
»Iduna»-Kakao säljes icke i lös vikt.
»Iduna» är lagligt skyddadt märke för kakao och choklad.

Alb. Lundells Chokladfabrik, Stockholm 4.

Allm. Tel. 3618. Rikstel. 1673.

»Iduna»-Kakao netto 1/2 kg., netto 1/4 kg., netto 1/8 kg. i bleckburkar.
2: 65 1: 40 0: 75
»Iduna»-Choklad osockrad netto 100 gr., sockrad netto 100 gr. i paket.
0: 55 0: 40

Hvarje burk och paket är märkt med ordet **»Iduna»**.

Obs! **»IDUNA»** absolut fri från hvarje alkalitillsats.

Kontantköpare!

Besök vår utställningslokal och övertyga Eder om fördelen af att göra uppköp hos de firmor, som lämna rabattmärken.

Varu-Rabatt
Aktiebolaget
53 Drottninggatan 53.

Säsongsens alla Nyheter

i Pariser-, Berliner- och Londoner-Modeller

äro nu inkomna, och i urval och elegans fullt jämförliga med de förnämsta affärernas på kontinenten.

Kappmagasinet Iduna

12 Kungsträdgårdsgatan 12.

Allm.
8 68
47 36

Riks
1 79.

Olaus Olssons Kolimport-A.-B.

Stockholm.

1:ma ANTHRACIT.

Hushållskol. Cokes. Marie-Briketter

Undermadrasser af spån 4 kr.
Kollspinnmadrasser 10 å 12 kr.
Tagelmadrasser 20, 30 å 40 kr.
Resärmadrasser 20, 30 å 40 kr.

Sticktäcken från 5, 8 12 å 15 kr.
Filtar från 5, 7, 9 å 12 kr.
Mattor, afpassade 10, 25 å 100 kr.
D:o metervis, 1: 35, 2: 25 å 3 kr.

Sängkläder!

Järnsängar

fr. 7, 12, 15, 25, 50, 75 100 å 150 kr.
Divaner 60, 75 å 90 kr.
Möbelytter, Borddukar, Bolstervar & Piqué-täcken.

Fjäder och Dun,

utmärkt vackra fjäder, fr. 1 kr., 1: 25 å 2 kr. pr kg jämte Tagel, Krollspinn, Ylleflock, Vassvipp m. m. till billiga priser i

John Yttermans Sängklädersaffär,
11 Stora Nygatan 11, Stockholm.

Göteborgs Kex.

Faktiskt den bästa. Jämför och döm!

Estäl i tid **Motorer och motorbåtar.** Utan att trampa förflyter halfva vägen på tiggerfrihulet. Velocipeder och satser för mecanici. Fjäderstolar. Beg. automobiler billigt. Motorbåtar. Motorer f. roddbåtar m. m. Begär ill. kataloger.
Arvid Schuberths Fabr. & H. A. B., Centralpalatset, Stockholm.

SVENSKA KURORTFÖRENINGEN.

Säsong: 26 Maj—början af Sept. — Intendent: **MÖSSEBERG** Rum m. m genom Kamrerarekontoret, Falköping-Ranten.
D:r Odenius, Stockholm.

NORRTELJE HAFSBADANSTALT

Saison 10 juni—1 september.
Beställningar af rum och badtimmar expedieras af Kamrer TH. OHLSSON. Prospekt erhålles å Turistföreningens byrå. (G. 97022)

YTTERÅN Fullständig Brunn- och Badanstalt. **JEMTLAND**
Läkare: Prof. HULTKRANTZ, Upsala.
Prospekt från Kamrerarekontoret, Ytterån och från Svenska Turistföreningen, Stockholm.

Husmödrar! Spara
 är lösen för hvarje husmoder med en begränsad hushållspenning!
 Huru göra en verkligt stor besparing? Jo, använd den i Edra hushåll Follorins Margarin, Göteborg, som är bäst, ärgast och billigast!

Zürcher-Sidentyger

till fabrikspriser franko och tullfritt
 från 50 öre pr meter till kr. 20.

Rekvirera provver af vara nyheter i svarta, hvita & kulörta sidentyger. Gediget urval till bal-, sällskaps- och promenadtoaletter. Sändas direkt till privatpersoner meter- & styckevis.

E. Spinner & Cie,

Zürich, Schweiz

förr J Zürrers Sidenfabrik, äldsta Siden-etablissementet i Zürich grundlagt 1825.

Sparkasseräkning

5 proc. ränta.
Nordiska Kreditbanken
 8 Drottninggatan 8
 Mynttorget 4 Drottningatan 102

Tidaholms Fantasmöbler,

rikhalt. urval i fornord. stil. Fullst. rumsmöblemang utföras i alla olika variationer efter order. Uppgif önskt.
 försäljningsmag. Beridarebang. 27, Sthlm.
 Tidaholms Bruks Aktiebolag, Tidaholm.

C. J. Johansson,

22 Österlånggatan, Stockholm.
 Största lager af **Musikinstrument.**
 Stor prisnedsättning enligt illustrerad priskurant gratis och franko.
 Allm. Tel. 26 05. Riks. 41 88

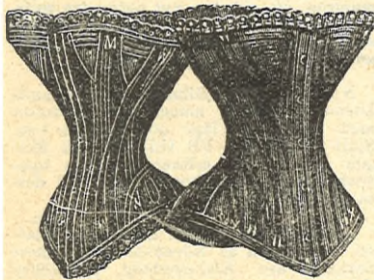

Nytt för Sverige:
Lärobok i fiolspelning af A. Hedlund.
 Anvisn. på egen hand lära spela f. efter noter i alla lägen. Ej en fiolskola, utan verkl. lärobok m. illustr. o. korta notex. Sthng: 375 musikords betyd., anvisn. på m. stycken för solo- o. samspel m. m. Bokl. pris kr. 2,50. Sändes och omg. franko mot postförsk. el. 2,95 i postanv. till författaren, adr. Valskog.

ÖSTLIND & ALMQUIST, ARVIKA.

Lager och filialexpeditioner:
 STOCKHOLM GÖTEBORG
 50 Vasagatan 50, 1 tr. 18 Västra Hamng. 18.

Snörlifvet La Gracieuse.

Detta så mycket omtyckta och för äldre, korpulenta personer rekommenderade snörlif, som förut endast har funnits hos Henric Labatt, finnes nu i stort lager hos undertecknad. Snörlifvet tillsändes, om lifvidden uppgifves.

Amanda Smedberg,
 29 Drottninggatan 29.

Capsuloids

förväna dagligen såväl läkarna som allmänheten därigenom, att de intagas endast såsom medel mot bleksot och bldbrist, finner man, att det nya röda blodet som så hastigt alstras genom begagnandet af Capsuloids fullständigt botar den ihärdigaste oordning i matsmältningsorganerna, och den envisaste förstoppning, hvilka förut ansatts såsom obotliga.

Dr. Campbells rödt blod bildande Capsuloids säljas å alla apotek å kr. 2,50 för ask. Tillverkas endast af the Capsuloid Comp., 81 Snow Hill, London.

Bort med

det farliga och frätande mässingsvattnet. Begagna i stället Lagermans Metall-Puts-Pulver "Tomten", som är behagligt att handskas med, absolut ofarligt och blar kar hastigt. Säljes hos alla välförsedda hrr Speceri- & Diversehandlande i riket.
 Ende tillverkare:
 Kraft-Tvål-Fabriken, Jönköping.

Nyaste & finaste
Parfym
 för hushåll
Perles d'or
 Wilhelm Rieger,
 Frankfurt a.M.
 Finnes i alla finare parfymaffärer.

Alla mödrar,

som ej själft gifva di åt sina barn, böra köpa

DYNAMOL.

Dynamol, beredd enligt bruksanvisning, har samma kemiska sammansättning som modersmjölk.
 Dynamol är lika lättmält som modersmjölk.
 Dynamol kostar färdigberedd endast 30 öre literen.
 Dynamol köpes på alla apotek. Pris 3 kronor för 500 gram.
 Partilager finnes å Instruktionsapoteket Nordstjernan i Stockholm.
 Hufvudnederlag: Apoteket Fläcka Örn, Malmö. (G. A. M. 58965)

ÖFRU A telier för Damtoiletter

Stockholm, 19 Tunnelgatan rekommenderas i benägen åtanke. Väckent elegant snitt till moderata priser. Särskild afdelning för beställningar från landsorten som utföras omsorgsfullt utan profning då ett välisittande lif insändes jämte längdmått på kjolens bak-, sid- och framvåd, och då för ändamålet särskildt konstruerade mekaniska byster inköpts, kan hvarje figur påräkna ett välisittande arbete. Finaste rekommendationer öfver hela landet. Förfrågningar besvaras omgående. Telegrafadress ÖRNS, Stockholm (S. T. A. 58410)

Florence Wafers

Profva och bedöm Humber-cyclarne med "Morrow-naf".

Humbers Utställning,
 Hamngatan 12.

Fru Sofia Larsson, Jönköping. "ÖRTMIXTUR" för magsjukdom.

Har rönt exemplös framgång. Flera tusen människor välsigna den. Rekommenderas af läkare och barmorskor. 6 fl. på en sats kostar 4: 40 pr sats. Sändes på järnväg mot efterkräf, på båtar endast då den är förut betald. Uppgif den sort, som önskas. Endast hel sats sändes.
 N:r 1. Hellsöande för kronisk förstoppning, magkatarr m. m.
 N:r 2. Hellsöande för magsyra, kolik, gallsten m. m.
 N:r 3. Bindande för tarmkatarr, diarré m. m. — Jönköping i januari 1899.
 * Återförsäljare för Sthlm Ernst Folke Karlaplan 1. Allm. 57 30. Riks 30 16.
 Sofia Larsson, Östra Storgatan 63, Jönköping. Rikstelefon.

MODE DE PARIS.

ALMA FAHLSTRÖM
 10 Birger Jarlsgatan 10, 1 tr.
 Hemkommen från Paris, medför ett stort urval PARISER-MODELLHATTAR, eleganta PARASOLLER och PARAPLYER, BLUSAR, UNDERKJOLAR, MOR-GONKOPFOR och JABOTS, oklädda HATTAR, BLOMMOR, PLYMER, BAND, PLYMBOAS, FJÄDRAR, FLOR af finare sorter, CHIFFON och GARNERINGS-ARTIKLAR till kläder.
 Klädningar förfärdigas efter nyaste mode till moderata priser.

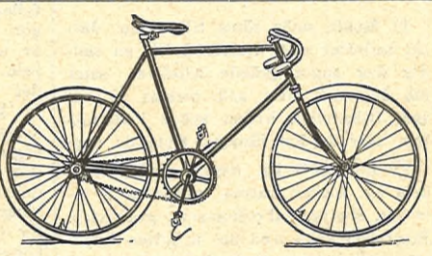

Froms Velocipeder äro »utmärkta» och af alla som använda dem, mycket omtyckta för sin stora hållbarhet och stadiga lätta gång.
 Obs. Priserna äro i år nedsatta. Begär priskurant.
PER FROMS Velocipedfabriks-Aktieb.,
 Stockholm, Mäster Samuelsgatan 34.

Kontinentrouten TRELLEBORG—SASSNITZ
 2 turer dagligen i hvardera riktningen.
 Vidare meddela: Stockholms Resebureau, Stockholm; Göteborgs Resebureau, Göteborg och Kontinentkontoret, Trelleborg.

Husqvarna Velocipeder

äro utmärkta genom sin lätta och behagliga gång samt sitt eleganta utseende.
 Erhållas genom:
 Husqvarna Generaldepoter i Stockholm, Kristiania och Helsingfors.
 Husqvarna Depoter i Göteborg, Malmö, Norrköping, Helsingborg, Jönköping, Upsala, Kalmar, Sköfde, Borås, Gefle, Sundsvall och Östersund samt
 Husqvarna representanter i öfriga städer och å de flesta större platser i Skandinavien och Finland. — Katalog för 1900 på begäran gratis och franko.

Nytt!
Lundby Skönfärgeri och Kem. Tvättanstalt, Göteborg,
 behandlar allt till Herr-, Dam- och Barn-garderoben hörande. Herrkostymer lagas m. m. om så önskas. Eget skrädderi. Insänden direkt Edra plagg, som tvättas, färgas m. m. fort, väl och billigt. Tidsenlig, ny metod; fabriksmessigt.

Margarin-Aktiebolaget Zenith, Malmö.

Zeniths Margarin står främst i smak och arom. Af såväl Gräddmargarin som vanlig Margarin tillverkas flera kvaliteter.
 Ut i Zeniths Margarin ingå inga tekniska preparat. Använd uteslutande Zeniths Margarin.

Canfield Armlappar.
 Utan sömmar. Utan lukt. Vattentäta.
 Öfverträffadt skyddsmedel för hvarje klädning.
Canfield Rubber Co.,
 Hamburg, Grosse Bleichen 16,
 Endast äkta med vårt skyddsmärke »Canfield».
 Garantibevis medföljer hvarje armlapp.

Drick Liptons Te!
 Det utmärktaste världen kan frambringa. Uppfriskande och välsmakande. Vår tids mest populära.
 Finnes hos alla de förnämsta specerihandlande.
LIPTON är den största téfirma i världen!

De patenterade Isskåpen

äro ojämförligast de bästa. Tillskrif Tranås Snickerifabrik. Adress Tranås. Rikstelefon 16. Katalog gratis. (G. 13406)

Bankaktiebolaget Stockholm—Öfre Norrland,
 Drottninggatan 6.
 Hushållräkning 5 %.
 Kassafack till 15. 25 kronor.

Aktiebolaget Sundsvalls Handelsbank,
 Gustaf Adolfs torg 14,
 godtgör å Sparkasseräkning 5 proc.
 (G. 94245)

Depositionsräkning

Räntegodtgörelse 5 1/2, proc.
Aktiebolaget Stockholms Diskontobank
 Hufvudkontor: REGERINGSG. 1
 Afdelningskontor: HÖTORGET 8.

Inteckningsbolaget.

— Stockholms Intecknings-Garanti-Aktiebolag —
 Hufvudkontor: **Malmorgsgatan n:r 1,** öppet 10—3.
 Afdelningskontor: **Biblioteksgatan n:r 13,** öppet kl. 1/2 10—3.
 Depositionsränta 5 proc.
 Upp- och Afskrifningsränta 3
 Sparkasseräkning (vid Afd.-kont.) 5
 På kapitalräkning å 6 mån. uppsägning godtgöres Bankens högsta depositionsränta och tillämpas vid inträffande ränteförändring den nya räntesatsen omedelbart utan föregående uppsägning. (S. T. A. 68017)

Sparkassa 5 1/2 proc.

Aktiebolaget Stockholms Privat-Assistans.
 Bank- & Hufvudkontor
 16 Regeringsgatan 16.

Säkert skydd mot mal!

I parti och detalj, emot efterkräf. Minsta sändning en kr. Bref besvaras genast!
Lennmalm & Co., Norrköping.

"IDUNA"-KAKAO

Alb. Lundells Chokladfabrik,
 Stockholm 4.

"IDUNA"-CHOKLAD.

Håret!
 Använd för Håret endast **Regenerateur**, 20-årigt i handeln, erkändt bästa! Finnes i Stockholm hos C. F. Dufva, Drottninggatan 41, utj Fanny Geijns butik Malmorgsgatan 5 samt öfriga renommierade Parfymbutiker i Stockholm och landsorten. (G. 97302)

Gahnelit
för munnens, svalgets och hudens
m. m. vård
tillverkas under kontroll af professor
CARL SUNDBERG.
**Öfverfettad
Gahnelit-tvål.**
Ny, pillerad tvål,
gör huden fin och mjuk.

KÖKSALMANACK

Redigerad af MATHIOLA.

**FÖRSLAG TILL MATORDNING
FÖR VECKAN 6—12 MAJ.**

Söndag: Tomatapuré; fiskfärs med hummersås; hammelsadel som rådjurstek; apelsingelé.
Måndag: Grönärtspuré; inkokt makrill med potatisallad.
Tisdag: Oxstek med brynta, färska morötter; saftsoppa med russin.
Onsdag: Falsk hönsoppa; grijerad kalbringa med stuvade sockerrotter.
Torsdag: Ärtor med fläk; äggvåfflor med sylt.
Fredag: Ärtpuré med stekta brödtärningar; kalkkuren oxstek med spenat och äggöra.
Lördag: Sillfat; hafversoppa med päron.

RECEPT:

Tomatapuré: I klar eller afredd buljong bändas tomatamos efter smak, och soppan kryddas med salt, peppar och ett spetsglas madeira eller sherry. I soppskålen vispas 3—4 äggulor och 5—6 skedblad grädder, och soppan hålles kokhet därunder. Litet curry kan tillsättas.

Hummersåsen till färsen kokas som vanlig smörsås, afredes med ägg och grädder och kryddas med litet vin. Inlagd hummer skäres i lagom stora bitar och ilägges.

Hammelsadel som rådjurstek: En hammelsadel, som hängt några dagar, ingiades duktigt med finkrossade gröna enbär och rödvin, inlindas i duk, väl blött i rödvin, och skall ligga så i två dagar. Späckas och lägges i långpanna öfverhållt med hett smör. Insättes i ugnen och så fort ryggen är brynt, hålles kokande vatten i pannan. Steken öfverhälles flitigt och såsen spådes efter behof med kokhet vatten samt till sist med sur grädder. Skäres och hoplägges så, att den ser hel ut och tunna citronskivor lägges på ryggen, under köttskifverna. Sälles varmt mellan såsen afredes.

Apelsingelé: 250 gr. socker upplöses i en mellestor kopp vatten; häri blandas det på socker afrika skallet af en apelsin, saften af 8 apelsiner och 2 citroner, en half butelj malaga och 20 gr. gelatin, den $1\frac{1}{2}$ stång Agar-Agar (köpes på apoteket). Detta gelé ställes att frysa.

Falsk hönsoppa: Spadet af den kokta kalbringan som skall griljeras, uppkokas med förut färdigkokta risgryn och afredes med ägg och gädde, liksom hönsoppa.

**Kongl. Hofleverantör
Winborgs**

Ättika
dennas
Lefverpastej.

Sillfat: Ett fat, som tål ugnsvärme, smörjes med kallt smör; därpå lägges urvattnade, urbenade sillhalvvor och råskalad potatis, skuren i tunna skivvor. Smör i bitar pålägges rikligt. Insättes i ugnen att stekas. Serveras med korintsås.

Hafresoppa med päron: Torkade päron kokas i kort spad och lägges med sitt spad i hafresoppan, som därpå får mycket fin och god smak.

MATSEDLAR

**VEGETARIANSKA
af fru L. DEUTGEN.**

Söndag: Klar buljong med brödbullar 1; brysselkål och potatispudding. i smör helstekta morötter; riskräm 2).
Måndag: Grön ärtpuré; fruktpudding med vaniljsås.

Tisdag: Rotmos och stekt potatis; pärlgrynssoppa 3); långkrämstärta 6).

Onsdag: Kroketter af hvita bönor med potatis och persiljesås; saftsoppa med skorpor.

Torsdag: Kålsoppa; stekt potatis, dito palsternackor och vanliga risbulvar med dillsås; russinpudding.

Fredag: Tjock grönsoppa, redd på fransyskt vis med hafrepasering; grön-sallad; kokad blomkål, garnerad med smörärtsnibbar, brynt smör; strufvor 4).

Lördag: Kåldolmar; äggmjölk; ris-hvirvel 5).

RECEPT:

1) Smält smör röres till skum, därunder röres stött rivebröd till en smidig deg något grädder tillsättes, samt ett ägg och litet salt formas så till små frikadeller, hvilka kokas i saltvatten. När de äro färdiga, flyta de upp.
2) Ett half kg. risgryn, ett fjärdedel kg. socker, vatten, saften af 2 citroner, sherry, hal'onkompott, gräddvisp. Risgrynen koka med det utgifna kvantum socker och vatten riktigt mjuka och ställas sedan att kalla; citronsaften och sherry blandas. Nu lägges hvarfals af det kalla riset och af hal'onkompotten uti en för ändamålet passande glasskål och mellan hvarje hvar saften litet från citron och sherryblandningen, och på detta vis fortsättes, till dess skålen är full, då gräddvispet utgör fulländningen.

3) Pär g yn. vatten, växtbuljong, selleri, äggula, salt, gädde. Färlgrynen kokas mjuka i vatten, så att de kunna passeras; då detta är gjordt, tillsättes växtbuljong och selleritärningar (förut kokade) en äggula och grädden. Kryddas med salt och efter smak.

4) 7 dl. mjölk, hvetemjöl, jäst, 5 ägg. en handfull koiniter, smör. I mjölken (ljum om strufvorna skola kokas samma dag, kall om smeten skall stå öfver natten) invispas hvetemjöl till till en tjock välling. Ett par matskedar jäst tillsättes, hvarefter krukran, hvare man håller vällingen, öfvertäckes och ställes på lämpligt ställe att jäsna. När jäsningsinträdd, invispas äggen ett och ett och en handfull korinte. Uti en liten rund panna kokas smör, smeten ringlas genom en tratt härunder, och strufvan vändes. När den ä. gulbrun, lägges den på gräppapper, så att det feta ursuges. Bestros vid serveringen med socker.

5) Ris, vatten, 50 gr. smält smör. 50 gr. »sultane» (russin), 4 ägg. socker, Risgrynen kokas mjuka och lå kallna, sedan blandas gröten med smälta smöret, sultaninerna, äggulorna och litet socker. Efter 10 minuters omröring tillsättes varsamt de till skum vispade äggvitorna. Kan g äddas i form i stället för att formas i s. k. »hvirflar».

6) 33 gr. socker, 33 gr. mandel, 10 gr. mjöl, 2 ägg $1\frac{1}{2}$ dl. mjölk. Sockeret, den finfinna mandeln, mjölet och äggen arbetas väl tillsammans och mjölken blandas in uti massan. 12 formar beklädas med smördeg och fyllas med massan. Pakas i varm ugn.

Prenumerera på
Iduns Modetidning!

**BARNÄNGENS
antiseptiska
Vademecum.**
Nutidens yppersta * *
* * toalettmiddel.
Oskadligt. Välsmakande. Äger
största antiseptiska värde. Är mång-
sidigast gagneligt. Blir i längden
billigast.

ALLMÄNNYTTIGT.**NÅGRA ORD ATT BEAKTA.**

Medan det i allmänhet betraktas som en själfklar sak, att man esomoftast af »renlighetsbensyn» låter tvätta sitt linne och sina ylle-unterkläder, hvarvid samtidigt ett praktiskt och ekonomiskt kraf tillfyllstegöres, så användes ett motsvarande behandlingsätt i alltför ringa utsträckning på våra ytterplagg, klädningar, möbiltyger, gardiner i ylle och siden, där ödeläggelsen, smuts och damm väl icke äro så i ögonfallande, men dock äro rika härdar för smittoömmen, mal o. s. v. Genom att borsta, banka och någon gång en lättare utföring samt delvis aflägsna de mest i ögonen fallande fläckarne, anses renlighetens och ekonomiens kraf vara tillfyllestgjorda, intill man en vacker dag gör den sorgliga upptäckten, att det är absolut nödvändigt att förnya det hela eller en väsentlig del däraf. Att det för dem, som hafva råd därtill, ju kan vara rätt behagligt att med kortast möjliga mellanrum anskaffa sig något nytt och kassera det gamla, skall icke bestridas, men för den allra största delen af samhällets medlemmar hafva pangarne vägar nog att användas, och för alla dessa önska vi framhålla, hvilka kolossala summor kunde besparas, om det här i landet b'ef likaså allmänt som t. ex. i Frankrike, Tyskland, Danmark o. s. v. att, särskildt vår och höst, låta såväl garderoben som tygerna från hemmets utstyrel genomgå en kemisk rensning, som mot en försvinnande utgift kan göra så att säga »gamalt tyg till nytt» och därigenom på ett billigt sätt förhöja hemmets tefnad och göra kläderna användbara i dubbelt så lång tid. — Om detta spörsmål gifves af en faktman nedanstående närmare redogörelse, och genom att välja Sveriges mest utbredda tidning för garderoben och hemmets utstyrel, hoppas vi att finna den rätta vägen att upplysa många svenska hushåll och hvilka fördelar kunna vinnas, om ett godt råd följes. — Såväl kemisk rengöring som fullständig omfärgning och renovation, låter använda sig vid alla slag af herr-, dam- och barnkläder af siden, he- och halfylle m. m. Allt kan kemiskt tvättas, desinficeras och omfärgas utan att sönderprättas, — hvarigenom stor inbesparing göres, enär sömnadslönen bortfaller — genom en ny metod och vid tidensliga maskiner för plaggens minsta möjliga slitning. Damklädningar af hel- och halfylle färg- och apetteras och rengöras kemiskt. oafsedt huru ömtåliga färger de hafva eller huru mycket besättning, som är på dem.

Kläderna kunna vara huru fula, urfädda och fläckiga som helst, så garanteras, att de efter genomgången behandling böra bli så snygga igen, att de se ut som nya. Bland anstalter, som äro inrättade i och för detta, intager LUNDBY SKÖNFÄRGERI OCH KEM. TVÄTTANSTALT, Göteborg, en framstående plats. De af denna fabrik använda färgerna äro äkta, smetfria och giftfria. Vid ångpressning af he- och damkläder lösvinna alla skrynklor och veck (såsom knä i byxor m. m.) alla ej för svåra fläckar, såsom af punsch, mat, mjuka fläckar o. s. v., all lös smuts och damm, smitstoffer, mal o. s. v. oskadliggöras totalt utan att tygets färg eller hållbarhet på ringaste sätt skadas. — För att enhvar skall kunna begagna sig af det tillfälle, att låta rengöra sina gängkläder ett par gånger om året, har öfvannämnda fabrik satt priset till det lägsta möjliga. Vid fabriken finnes skrånade i, hvare alla önskade reparationer ä herrar utöfas väl till moderata priser. — Kläderna kunna färgas äkta marintblå, svarta och bruna, olivgröna, olivbruna, olivbruna samt i tygets ursprungliga färg, oafsedt om denna varit rutigt, randigt, melerat eller

flerfärgad. Detta senare färgsätt är det yppersta resultat, hvartill något färgeri kommit. Kläderna kunna återfärs efter 8 å 14 dagar och förr, om så önskas. Dessutom behandlas mattor, dukar, portier, pälsvaror, plymer, täcken (äfven vadderade), möbiltyg, fitar, halsdukar, kravatter, handskar, gardiner (tyll och trädgardiner tvättas och färgas utan slitning, apetteras, trådätt) militärkoletter, band, blusar, lif, capes, siden, sammet och klädningar däraf samt en mängd andra persedlar, som här ej kunna uppräknas. — Ylleunderkläder tvättas krympfritt. Kläder och tyger m. m. impregneras mot mott och mal och göras vattentäta. Sammet och plagg däraf angarbetas, alla veck m. m. borttagas. Närmare upplysningar kunna fås hos fabriken eller dess ombud å olika platser. Var så vänlig upplys resp. damer inom eder familj och i öfigt edra vännere och bekanta om ofvanstående, om det så passar och tillalar eder. Fabriken har ombud i många städer; från landsorten torde plaggen sändas direkt till fabriken, från hvilken de sedan fraktfritt återsändas.

LÄKARERÅD

**ENHVAR af Iduns läsarinnoer äger att
å denna afdelning erhålla fria läkarråd.
Förfrågningar insändas till redaktionen med
påskrift: »Till Iduns Läkare».**

EN BEKYMRAD LÄRARINNA. Kan afgöras blott genom undersökning af bröstet eller (säkrast) genom bakteriologisk undersökning af det upphostade. **EREMIT.** Nej, visst icke i det sent. **AINA.** 1) Medlet är oskadligt, men sannolikt ej säkrare än fört använda. Jämför svaret till skånska i n: 12 och angående 2) svaret till 20-åring 3) i n: 4.

ANNIKA. 1) Sannolikt icke vidare skadligt, men — hvad skulle det egentligen tjäna till? 2) Det känna vi ej. **LILLA JÄTTEN.** 1) Dylka medel existera ej annat än i folktron. 2) Se svar till 23 år 1) i n: 7. 3) Vänd er en gång om året till tandläkare, så »multna» de ej bort. **SIGNE L. — N.** Dylka »knölar» kunna vara af vitt olika natur, hvarför behandlingen är olika i olika fall. Vänd er därför personligen till läkare. **EISRA.** Se svar till skånska i n: 12. **GUMMAN.** Helt säkert har ni hvarken af svavel eller levertran att vänta någon förbättring; snarare då af arsenik invärtes, 5—6 veckors tid samt inskoljningar af ljumt carbolvatten (1 proc.).

NYGIFT. Tvättning med sublimatlösning (1:500) en gång om dagen. **22-ÅRIG FLICKA.** 1) Ja, antagligen. 2) Nej, det finnes ej. 3) Nej, tvärtom, det förvärrar det onda. 4—7) Svaren på dessa frågor inhämtar ni lämpligast personligen hos någon af specialisterna för hudsjukdomar.

D r — d.

FRÅGOR

**ENHVAR af Iduns läsarinnoer äger att å
denna afdelning framställa förfrågningar
rörande husliga eller andra angelägen-
heter till besvarande af läsekreten. Åro för-
gorna af den art, att de rätteligen höra
hemma i annonsafdelningen, intagas de
dock icke.**

N:r 332. Känner någon till en liten badort, som lär ligga en half mil från Hammar, så var god uppgif namn och adress.

N:r 333. Kan någon säga mig, om det finnes några sommarpensionater i Skåne. Helst i närheten af Helsingborg, men äfven annorstädes. Helst där ungdom finnes. Priset?
Edit.

N:r 334. Skulle någon vilja vara god rekommendera någon bildad familj i Frankrike, där inackorderingar mottagas till moderat pris, och undervisning i franska kan erhållas af kompetent person. Platsen helst i närheten af le Havre eller Dieppe.
Studera de.

N:r 335. Två yngre lärarinnoer, som isommar ämnar företaga en rundresa från Stockholm genom Norrland och Norge, vore tacksamma för råd och upplysningar. Hvilken väg bör tagas? På hvilka platser bör man helst stanna öfver? Hvad kan man ungefär beäkna en sådan resa till? Den skall räcka omkring 40 dagar.
S — s.

N:r 336. Hvart bör man vända sig för att få upplysningar om feriekurserna i Greifswald? Hvad kan ungefärliga priset vara för dessa kurser, inberäknadt vivre och resa från södra Sverige?
Anneli.

N:r 337. Kan någon lämna detaljerade upplysningar om baron Münchausens pensionat på slotet Neuburg vid Neukantz i Baden?

En ung flicka.
N:r 338. Jag är ryska och hemma i svenska språket. Kvinnans ställning

FREJA-MAGASINET
C. E. LAGERSTRÖM
Specialaffär för Damartiklar
STOCKHOLM.
FÖRSÄLJNINGSLOKALER:
18 HUMLEGÅRDGATAN 18.
18 GÖTGATAN 18.
29 DROTTNINGGATAN 29.
KONTOR och LAGER:
18 HUMLEGÅRDGATAN 18.

och skolfrågan intressera mig. Har nyligen slutat Institutet och har därför ej ännu hunnit att sätta mig in i dessa frågor. Flera af mina vännere ha ledt mig att till ryska öfversätta svenska böcker, hvilka behandla dessa frågor. Ber därför att få uppgift på böcker, behandlande öfvannämnda ämnen. Svar afvakts under ad. es: friöna Holmberg, Stat. Korenevo, gouvenement Kursk, Ryssland.

N:r 339. Vill någon säga mig något trefligt ställe på Norges högfjäll, där man kunde vistas några veckor i sommar utan alltför stor kostnad?
Elise.

N:r 340. Har haft en rätt dyrbär sommarkappa i två månader, och den är ganska mycket urblekt. Hvart skall jag sända den för att få den färgad? Skall den sönderprättas, eller kan den färgas hel? Blir färgningen dyrbär?
A.

N:r 341. Kanske »Moster Emma» känner något bra sätt att förvara ägg?
Mångårig prenumerant.

N:r 342. Vill någon upplysa mig om hyrorna och lefnadskostnaderna i Södertelge?
Emelie.

N:r 343. Huru skall jag tvätta en brickduk, sydd med grönt meteorgarn, så att ej färgen slår i?
N:r 344. Kan någon säga mig, huru stor summa som behöfves om året för att med små pretentioner lefva gift i Göteborg, och huru bör summan fördelas för de olika utgifterna?
Tjänsteman i försäkringsbolag.

N:r 345. Kan någon villiglig prenumerant upplysa om hvad en resa från Helsingborg till Visby ungefärligen kan kosta? Är det bäst med tåg till Kalmars eller Karlskrona? Eller mähända vore resa med ångbåt hela vägen att föredraga?
Karin.

N:r 346. Huru skall jag få bort en körsbärsfläck på en bordlöpare, som ej tål att läggas på byken?
Stumpan.

SVAR

ENHVAR af Iduns läsarinnoer uppmärksamligt att till inbördes nytta i mån af förmåga besvara insända frågor. Svaren insändas till redaktionen, och angifves alltid tydligt nummer å den fråga de gälla. Å de tre af våra läsarinnoer, som under årets lopp tillfyllstegörande besvarat det största antal frågor, komma vi som en uppmuntran att vid dess slut ulla de tre pris, hvartdera bestående af 25 kronor. Förteckniskull bör en hvar, som insänder svar, alltid underteckna med samma signatur.

N:r 213. På Sjöllands och Jyllandts kuster finnes en mängd små badorter med naturskönt läge och härliga bad. Sjålf känner jag till Gilleleje och Skagen och vet af erfarenhet, huru uppriskande några veckors vistelse vid dessa platser är.
Alde.

— Det finnes många natursköna platser i närheten af Köpenhamn. De mest bekanta äro Klampenborg, Skodsborg (badorten) och Rungsted. Så det vackra Sorø på Sjålland och Silkeborg och Vejle på Jylland. Helsingör är äfven mycket besökt.
Ernestine.

N:r 215. Detta arbete kan godt läras genom beskrifning, då mönster finnes. Rita först upp mönstret på tyget, spänn detta på papper, tag gröfre brodergarn samt tråd alla konturer därmed. Sedan sys med litet finare garn lanquette så tätt som möjligt. Där mönstret visar sammanbindningsstreck, spännes den gröfre träden och öfversys med

Konstväfnader
alla slag, äfvensom henvädda herr- och damtyger apetteras af
ÖRGRYTE
Kemiska Tvätt- & Färgeri-
Aktiebolag,
48 Kungsgatan 48,
GÖTEBORG.

Känner någon den,
som fördelaktigast och till
belåtenhet säljer Korta var-
ror, Sigiller, Stämplar, Vi-
sitkort m. m.? Jo, behöf-
ves dylikt, så skrif till
John Fröberg, Finspong.
Illustr. priskurant gratis,
ej franko.

Nr 236. Trettio öre metern bör man
nog kunna ge i värfvarlön. Alltid du-
ger maskinspunnit lingarn till varp.
Moster Emma.
Nr 237. Orden förekomma i Viktor
Rydbergs kantat vid jubelfestpromotio-
nen i Upsala den 6 sept. 77.
Strofen lyder:
Blir hvad själfviskt är förgätau,
blir inom dig gudsbelatet
härligare danadt ut
genom släkte efter släkte
skall, hur långt än öknen räckte,
du Jordanen nå till slut.
Alf.

languette. Sedan broderiet är färdigt,
bortklippes tyget.

Anna Stina.
Nr 225. Vänd er till fröken Ellen
Larsson, Fabriksgratan 18, Örebro, så er-
håller ni upplysning därom.
Oraklen i Ö.
Nr 226. Billiga och bra hotell i
Berlin äro följande: Dunkelberg Fam-
lie-Hotel, Friedrichstrasse 1,6:78. Hotel
Kronprinz, Luisenstrasse 30. Hotel
Friedrichshof, Hotel Wilhelmshof, Wil-
helmstrasse 44.

Oraklen i Ö.
Nr 227. Ni bör välja linneplysch
till draperi i salongen samt slät ylle-
damast till matsalen. Finnes i alla fär-
ger hos Myrstedt och Stern, Stockholm.

Oraklen i Ö.
— Då möbelen är klädd med brunröd
plysch, skall ni naturligtvis ha dörr-
draperierna i samma färg, med någon
broderad bård i öfre kanten. Till en
matsal med ekmöbel passar draperier
af mörkgrönt kläde utmärkt.

Moster Emma.
Nr 228. Kursen $\frac{1}{2}$ är, priset cirka
200 kr. Gösta Florman, Dahllöf eller
hoffotografen Larsson, alla i Stockholm.

Oraklen i Ö.
Nr 231. Visst bör en dotter få ägna
sig åt trädgårdsmästaryrket för hvilket
hon tycks ha en så brinnande häg. Köp
Ellen Keys lilla broschyr »Missbrukad
kvinnokraft» (pris 50 öre) däri hon
varmt förordar detta arbetsfält (sid.
78—83), samt vänd er direkt till direk-
tör Abelin, Norrviken, med anhållan om
råd och upplysningar.

Alde.
— Ni bör visst låta er dotter blifva
trädgårdsmästare, ty det finnes ver-
kligen kvinnliga sådana. Arbetet är alls
ej så ansträngande, att en frisk flicka
ej skulle orka därmed, hvilket jag per-
sonligen kan intyga. Under det hälso-
samma arbetet stärker dessutom kraf-
terna! Hela våren har jag förgäves
bland alla plattsökande unga flickor,
sökt en enda, som ville komma i en
familj och hjälpa till med trädgård
och arbete utom hus, hvarför det synes mig
så mycket mer glädjande, att nu få se,
att det verkligen finnes någon, som tän-
ker på detta hitills föga uppladade
fält af kvinnlig verksamhet. Förtjän-
sten beror ju naturligtvis på skickligh-
heten, och är i alla hänseelser fullt lika
god, som på de platser unga flickor i
allmänhet nu inneha. För kvinnliga ele-
ver vet jag ingen annan trädgårdsmäs-
tare än den, som står ammonserad i
nr 12 af Idun för i år, af fru S.
Svartling och har man ju all anledning
att antaga der vara god.

Ung trädgårdsgående fru.
— Undertecknad kan aldrig fatta att
trädgårdsmästareyrket kan passa för bild-
nad kvinnna. Mäntro det för bildad flit-
ska skulle vara lämpligt att åka till staden
och vid sitt lass stå och sälja
trädgårdssaker?
Moster Emma.
Nr 233. »The Girl's Realm» utkom-
mer en gång i månaden, kostar unge-
fär 6 kr. »The Girl's Own Paper» sam-
ma pris, ärl. 12 häften. Båda dessa rikt
illustrerade. »Gartenlaube.» »Das Krän-
zchen» illustrerte Mädchenzeitung. Jährl.
52 Numm. (pro kvartal Mark 2:—).

Annell.
Nr 235. Jag har sett mattor af ylle-
garn, väfda i munkabälte, som voro
mycket treffliga. Varpen var vanligt
svart tvinggarn nr 102 i solf 4 i rör
en sked, som utgör 50 rör på 6 $\frac{1}{2}$ cm.
I hvardera kanten solvas en bård i
munkabälte, då däremot botten solvas
öfver 2 och 2 gånger på hvarje
afdelning. Det gula yllegränet dubbel-
spolas och användes till fasonerna, då
däremot det mörka bör vara af finare
kvalité samt enkelt. Då en munkabälte
är väf, tar man en 10 cm. svart bot-
ten.
Moster Emma.

TIDSFÖRDRIF
CHARAD.
Ett räkneord mitt första kallas må.
Och har jag ett däraf, så har jag två;
Med siffror vanligtvis man ej det skrif-
ver
Man i mitt första med mitt an-
dra tor.
Att den som här i gamla Sverige bor,
Uti mitt andra jämt till knäna klif-
ver.
En supig, bråkig oreglerlig man
Mitt tredje fö: man gärna om man
kan.
Mitt fjärde i salongen hvad som pry-
der:
Mitt femte tror jag ingenting be-
tyder
Mitt sjätte, med förändrad uttal,
är
Den vägen sällan, som till lyckan bär.
Man talar och skrifer, man reser och
jäger.
Man väsnas och bråkar, man sveftas och
fäklar.
Få se om mitt hela, när sist det blir
färdigt,

Et stort parti färdiggydda Lakan
och Örngått af extra prima väf säljes
af en händelse till nedanstående billiga
pris:
Oblekta Lakan.
storlek: 126x210 cm. 142x240 156x240
1: 50 pr st. 1: 75 2 kr.
Blekta Lakan:
storlek: 120x210 cm. 135x240 156x240
1: 75 pr st. 2 kr. 2: 50
OBS! Örngått 55 öre pr st. Blekta
Örngått 75 öre pr st.
ZEDERFELDT & HANSEN.
6 Observatoriegatan. Rikstel. 27.03.

Oraklen i Ö.
Nr 238. Antar att knuttäckan äro
för gammalmodiga för att blifva lätt-
sällda. Försök med fyrkaftade Örebro-
täckan.

Moster Emma.
Nr 241. Bästa och tillförlitligaste
upplysningar fås genom Fredrika-Bremer-
förbundet.

Alf.
Nr 243. Nedanstående tidsningsurklipp
kan måhända inneföra ett godt svar på
Er fråga:

»Nervös hjärklappning stillas fort, om
man lägger en i varmt vatten doppad
duk öfver hjärtrakten, tager ett varmt
fotbad eller ett varmt omslag kring un-
derlivet. Den som lider af denna åkoma-
ma skall undvika kaffe, te, öl vin och
tobak, taga flitig rörelse i friska luften,
förtära föga kött men mycket frukt
mjölk och ej underkasta sig några stora
ansträngningar.»
Philippus.

Nr 248. Ett utmärkt treffligt pensionat
med moderata priser i Lübeck är »Villa
Langthim». Charlottenstrasse 20, Lü-
beck. Vidare underättelser kan fås af
Sigrid Rune, Viktoriagatan 15, Göteborg.
Nr 252. Nej, det bör herr göra.

Oraklen i Ö.
Nr 258. Jag har med ster framgång
renjort sommarhattar efter ett recept
ur Idun. Jag tvättade den först med
varmt vatten och Sunlight-tvål samt häng-
de den i en solid, tät kista på några
dagar inslagna spikar. En svafvelstång om
ungefär 2 tum lades i en järngryta, en
liten ljusbit placerades bredvid och an-
tändes, hvarefter kistan väl tillslöttes och
öfverhöldes med gamla mattor, så att
ingen rök fick tränga ut. Då svafveln
var förbrukad, yoro hattarna rena.

Alde.
— Man köper på apoteket för 10 öre
syrsalt, som på ett tefat upplöses med
vatten. Med en hvit lapp gnides sedan
hatten härmed tills den blir hvit, då
den sköljes med vatten och hänges att
torika eller pressas med strykjärn.
Oraklen i Ö.
Nr 261. Professor Key-Åre g. Drott-
ningsgatan 22. är nr 1 bland Stock-
holms öronläkare.

Elia.
Nr 262. Fröken Tekla Åbergs högre
läroverk för flickor i Malmö förbereder
till studentexamen och har äfven dimis-
sionsrätt.

ABC.
— Följande läroverk i Stockholm
hafva dimissionsrätt: Wallinska skolan,
Åhlinska skolan, Lyceum och Palmgren-
ska skolan. Möjligen finnas ännu flere.

ABC.
Nr 314. Strumpstickningsmaskiner
(likasom äfven bre-lare sorter) tillverkas
som specialitet af A. B. Per Perssons
Väf- o. Stickmaskin i Stockholm, som,
mot uppgifvande af adress, gärna sänder
broschyr med alla nödiga upplysningar
jämt uppgift öfver närmaste återför-
säljare.
O.

**KONSONANTFÖRÄN-
DRINGSGÅTA.**
Med b jag är hvad mängen mor får
göra
Ohörsamt barn, som ej det rätta vill.
Med c en växt. Med h namn, som vårt
öra
Helt mjukt berör, och biben hörer till.
Med k jag är ett kärll man kan variera
I många former både skönt och fult.
Med m ett ämne svårt att rubricera,
Men ganska sött, till färgen smutsigt
gult.
Med n ett namn, som hör till gudars
saga;

Specialité:
* * * **Glas- och**
Porslinsserviser.
Profver & prisuppgifter på begäran
G. Johanson.
Kosta Glasmagasin.
24 Regeringsgatan 24

Blir tiden, sin plats och sitt ändamål
värdigt.
Tänk om det, med världsalltets härlighet
smückt, kadt,
Får sist det betyget: »Det var just ej ly-
kadt!» —
CHARL. N—N.

FYRKANTGÅTA.
Mitt första finnes uti furuskog
Och myran brukar just ej på det spara.
Mitt andra är en växt, den kännes
ncg.
Ty man den kan som läkemedel bruka.
Mitt tredje är en autids sommar-
sport.
För friska blott förstås, ej för de sjuka.
När döden kallar oss från jorden bort
Till färden böra vi mitt fjärde vara.
FELIX.

GÅTA.
Den stund jag fanns, af anda jag flo-
rerat,
Och högt jag steg till menlöshetens
fröjd —
I granna färgers prakt jag har bril-
jerat,
Utöfver jordens grus och sorgers höjd.
Men kort min sällhet var.
Uti naturen, konsten eller lifvet,
Så kort ej någons stund har blifvit.
Visst vissnar blomman fort
Och fjärlins lif är kort,
Och elden som i flamma brinner,
Mot höjden hastar — och försvinner.
Men ack! De fröjdjas dock i några stun-
der,
Min varelse har blott sekunder,
Jag slocknar — anden upp i rymden går,
Mitt stoft till jorden faller som en —
tår.
ISOLA.

SIFFERCHARAD.
Tre gånger mitt första är mitt femte,
Tre gånger mitt femte är mitt tredje.
Mitt tredje från mitt andra står mitt
fjärde.
Hvad är då mitt helas rätta värde?
ISOLA.

**KONSONANTFÖRÄN-
DRINGSGÅTA.**
Med b jag är hvad mängen mor får
göra
Ohörsamt barn, som ej det rätta vill.
Med c en växt. Med h namn, som vårt
öra
Helt mjukt berör, och biben hörer till.
Med k jag är ett kärll man kan variera
I många former både skönt och fult.
Med m ett ämne svårt att rubricera,
Men ganska sött, till färgen smutsigt
gult.
Med n ett namn, som hör till gudars
saga;

Köp 4711
Eau de Cologne
(Nö och god allmänhet)
DEN ÄR DEN ÄKTA STARKASTE VARAKTIGA
STE, MEST UPPRISANDE OCH STÄRKANDE
Begär alltid märket 4711
& refusera imitationer.
Försäljes uti alla väl sorterade parfy-
merier. — Generalagent i Sverige för
Parfumerie 4711, Köln EMIL BO-
STRÖM, Norrlandsgatan 29, Sthlm

Går än igen häuppe i vår nord.
Med p ett kärll, hvari man mat kan
laga.
Med s plats där man blir helbregda-
gjord.
FIX.

KORSGÅTA.

	1	0						
	2	0	0	0				
3	0	0	0	0	0			
4	0	0	0	0	0	0		
5	0	0	0	0	0	0	0	
6	0	0	0	0	0	0	0	0
7	0	0	0	0	0	0	0	0
8	0	0	0	0	0	0	0	
9	0	0	0	0	0			
10	0	0	0					
	11	0						

1) en bokstaf; 2) ett flicknamn; 3)
en stad i Ryssland; 4) en sjö i Sve-
rige; 5) ett te:g på Balkanhalvön; 6)
en svensk konung; 7) ett landskap i
Italien; 8) en stad i England; 9) en
fågel; 10) en flod i Asien; 11) en bok-
staf.
De 61 rutorna ifyllas med bokstäfver.
Härtill tages: 9 a, 2 c, 2 d, 2 e 5 f,
2 g, 4 i, 2 k, 2 l, 1 m, 6 n, 4 o, 2 p,
5 r, 6 s, 5 t, 2 u. Midtraden, läst så-
väl lodrätt som vågrätt, bildar samma
ord.
»C. G.»

ARITMOGRYF.

	1	2	3	4					
	2	10	11	2					
1	2	12	1	6	4	13	7	4	2
	1	11	2	13					
2	10	6	11	13	6	12	10	7	8
	4	6	5	9					
3	11	13	2	12	5	1	12	2	3
	7	10	12	12					
4	2	4	13	7	9	2	12	5	11
	2	8	3	11					

Siffrorna utbytas mot bokstäfver, hvil-
ka, om de äro rätt funna, beteckna:
1) stat i Sydamerika;
2) stad i Sverige;
3) stad i Preussen;
4) grekisk ö.
De hvarandra motsvarande lod- och
vågräta raderna gifva samma namn.
FIX.

OKSTAFSGÅTA.
Följande bokstäfver och stafvelser sam-
manställas till åtta ord, hvilkas begynnelse-
och slutbokstäfver hvar för sig bilda namn
på tvänne märklige män i ett af
våra naboland: a, al, am, an, ar, b, h,
ba, c, ch, ch, dr, e, e, ej, en, en, hö, i, i,
i, ig, il, je, k, k, l, m, o, ol, r, w. — Orden
äro: 1) bibliskt namn, 2) skydd, 3) (läst
bakfram) hjuldon, 4) tysk stad, 5) socken i
Dalarna, 6) vattenled, 7) styrelsesätt, 8)
hufvudstad.
E. O. N.

**INITIALFÖRVANDLINGS-
GÅTA.**
Pa't.
Ed'a.
Bedja.
Ära.
Hummer.
Affekt.
Docka.
Rimma.
Liga.
Ägg.
Sucka.
Vänta.
I hvart och ett af vidstående
ord skall första bokstavsen ut-
bytas mot en annan, så att ett
nytt ord uppstår. Ordnas se-
dan de nya orden rätt gifva
deras initialbokstäfver namnet
på en svensk sängsaka.
SAGA.

LÖSNINGAR
TILL TIDSFÖRDRIFVET I NR 17.
LOGOGRYFEN: S.uslosa: Noa. oas.
sand, Sudan. Sau. Donau. uns, sus, dus,
du, and.
CHARADEN: Tak tik.

**Stomatol-
Tvål**
beredd af de finaste oljor, är till
följd af sin stora Stomatolhalt
utan gensägelse den bästa i han-
deln förekommande tvål-sort för
hudens rationella vård. (B)

HIST. PARAGRAMMET: Napoleon:
1) Narva, 2) Abukir 3) Pultava, 4)
Orléans, 5, Lützen, 6) Eylau, 7) Oravais,
8) Nördlingen.
GEOGRAFISKA NAMNGÅTAN: Ebro,
Minko, Gran, Oder, Forth, Lot, Main,
Unna, Thames, Sieg, Tajo Svir, Lech,
Ill, Don, Desna.
RÄKNEPROBLEMET:

5	2	5	5	6	4	6	2	7	4	4
5	2	4	4	5	6	4	4	4	7	5
6	5	6	5	4	5	4	4	3	3	5
1	5	3	11	5	1	4	8	5	3	4
4	5	3	5	1	6	10	4	5	3	4
6	9	4	2	6	2	1	1	6	7	6
5	4	5	4	5	5	3	5	4	5	5
4	4	5	1	4	4	5	9	4	5	5
5	3	4	3	5	4	5	5	5	6	5
7	4	7	6	4	7	4	4	4	1	2
2	7	4	4	5	6	4	4	3	6	5

BREFLÅDA
LODINKIN. Eder dikt om den stac-
kars ungarlars »Tomtebolock» har myc-
ket rört oss. Tyvärr sakna vi dock plats
för hela opuset, men vilja gifva ett
par profstycken, i hopp att de äfven
må kunna inverka på något af de fört-
tappade föremålen:
När rumlande ungarl'n
går hem från ett gille,
Där han rökt cigarr, druckit
punsch, spelat kille,
Hvarthän styr han då
mann' styh vingliga färd?
Jo, hem till sin luga; han har
ingen härd.
Men ädlare känslor han kan
icke sakna,
Och hägen för »giftas»
den måste snart vakna.
Han äger ju ännu sin
mann'skonatur.
Och trifs därför bättre i hem,
än i bur.

HAN tänker sig in i
förhållanden nya,
Hur olik är huden dock
hans gamla lya,
Och snart han sig känner
i själen så glad,
Som nykläckte ankungen
efter ett bad.
Så drager han strax
ut på gyljarefärd
Och finner en maka, som
är honom värd.
HAKAN. Tyvärr var »den förfärlige»
vid sitt allra som bistraste lynne och
tog genast i förskott ut Eder lilla
smakbit af den blifvande julkosten.
ENZIO. Den lilla dikten är ju fin
och känslig, och vi lägga den till för-
rådet af de antagna.
MAGDA. Därför att det strax förut
är, hvad man på tydligaspråket kallar
»utgång», och man således tänker
sig en pans mellan de fägge yttrandena.
E—TH. Gick med den öfriga värfloden
i papperskorgen.
NYBÖRJARE. Den lilla »tidsbildene»
bär allt för tydliga spår af förslings-
skapet.
VIKTOR A. Lika med E—th här
ofvan!

Mot mal.
Bästa konserveringsmedel. Vill.
Beckers Malpulver i askar å 1 & 2
kr., i paket å 25 & 50 öre. Scherings
Formalinlampa. Impregneringen sker
med formalinas. som ej skadar kläder-
na, men säkert dödar såväl malen som
dess ägg. Dessutom: Kamfer, Naftalin,
Alun, Kolkvintäpplen, Terpentin, Insekts-
pulver, Maltinktur m. m. billigast hos
WILH. BECKER,
5 Malmtorgsgatan 5.
24 Stora Nygatan 24.
23 Götgatan 23.

K. M. LUNDBERG

Stureplan ❖ Stockholm

Firman grundad 1843

Allmänna telefon: **K. M. LUNDBERG** — Rikstelefon: **1224**

Telegrafadress: **GARNBERG**

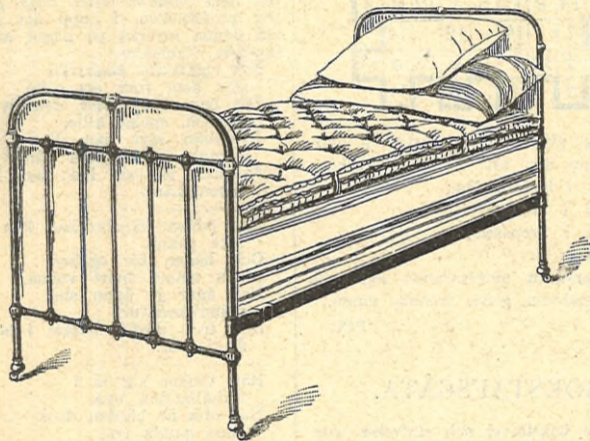
Största härvarande lager af

Järnsängar,

Sängkläder, Barnvagnar, Täcken, Filtar, Sängöfverkast.

Alla sängkläder tillverkas af bästa material omsorgsfullt å egen verkstad. Egen fabrik för järnsängar.

Illustrerad Specialpriskurant sändes franko på begäran.

Säng N:o 101.

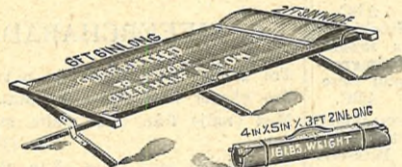
	Fristående	Att skjuta
Järnsäng, storlek 75 × 195 cm.	Kr. 25.—	33.—
Resärmadrass D	17.—	21.50
Tagelmadrass, med krollsplint å båda ändar...	26.50	28.—
Långkudde, med sjöfågelfjäder 60 × 75	6.75	6.75
Örngåttskudde med d:o 60 × 60	4.75	4.75
Fotdyna med röd diagonal	4.50	4.50
Täcke med blommig, tryckt domestik	7.50	7.50
	Kr. 92.—	106.—
Ofvanstående sänguppsättning i storlek 90 × 195	Kr. 107.25	123.75

Fältsäng

med botten af förrent järntråd och patentvridna stålfjädrar vid den ena gaveln.

Storlek 70 × 190 cm. Kr. 14.—

Ensamförsäljning af

"The Gold Medal Folding Camp Bed".

Denna fältsäng lämpar sig, till följd af sin praktiska konstruktion, särskildt för militärer, jägare och turister och är en särdeles stadig och mycket behaglig bädd. Väfven är af hvit eller brun segelduk. Flere tusen äro sålda till militärt bruk i Afrika, Amerika och Kuba.

Dimensioner: Bäddad: 68 cm. bred, 190 cm. lång
Hopvikt: 20 " " 93 " "

Pris Kr. 20.—

Barnvagn N:o 450.

Svenska Barnvagnar.

N:o 50.	Af gul rotting med bicyclehjul	Kr. 26.—
> 450.	" " " "	32.—
> 550.	" " " "	42.—
> 900.	" " " "	50.—

För gummiringar å hjulen höjes priset med

Å lager finnas vagnar med blå och röd monter.

Engelska & Danska Promenadvagnar.

Hvita och Kulörta Gardiner, Cretonner, Madras- & Musslingardiner, Möbeltyger.

Gångmattor, Cocosmattor, Stråmattor och Korkmattor

i största urval till låga bestämda priser.

Profver franko på begäran. _____